

Wiadomości KSN

Biuletyn Informacyjny Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Nr 3-4 (120-121) marzec - kwiecień 2006 r.

„Wiadomości KSN” są dostępne na stronie internetowej KSN On line pod adresem: <http://www.solidarnosc.org.pl/~ksn>

Solidarność

ZMIANA TERMINU WZD

W dniach 5, 6, 7 czerwca 2006 r.

w Ośrodku Wypoczynkowym „Zacisze” w Spale ul. Piłsudskiego 20

odbędzie się Walne Zebranie Delegatów KSN NSZZ „Solidarność”

**Radosnej Wiary w zbawczy cud
Zmartwychwstania Paskiego
Życzy Czytelnikom**

Redakcja

Wesołego Alleluja!

Uwierzyć w Wielkanocny Cud
EMIL BIELA

*tak trudno uwierzyć
w Zmartwychwstanie
a jednak widać je
w życiu nabrzmiałych
zielenią pękających
pąkach roślin i drzew
w coraz głośniejszym
śpiewie ptaków*

*w słodkim tupocie
świętecznych baranków
na wielkanocnym stole
w poniedziałkowym dyngusie
w nieświętecznym wołaniu
ludzi i skrzydlatych
o zagubioną gdzieś
sprawiedliwość życia*

KRAJOWA SEKCJA NAUKI NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

INFORMACJA Z POSIEDZENIA PREZYDIUM RADY KSN NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” w dniu 25.02.2006 r.

Członkowie Prezydium:

Obecni: Krystyna Andrzejewska, Andrzej Grząśle-
wicz, Barbara Jakubowska, Tadeusz Kolenda, Ry-
szard Mosakowski, Jerzy Olędzki, Alicja Paplińska,
Wojciech Pillich, Kazimierz Siciński, Janusz So-
bieszczański, Krzysztof Weiss.

Nieobecni: Piotr Lewandowski, Jerzy Dudek.

Członkowie Komisji Rewizyjnej:

Elżbieta Kryś, Krystyna Śmietalo, Jadwiga Wojta-
siak.

Zaproszeni goście:

Marek Gutowski, Jerzy Jackl, Joanna Kniecicka,
Julian Srebrny.

Przyjęto następujący porządek obrad:

1. Przygotowania do WZD KSN NSZZ „Solidar-
ność”,
2. Uchwalanie statutów uczelni – działania wspoma-
gające ze strony KSN,
3. Stan prac nad Ponadzakładowym Układem Zbio-
rowym Pracy,
4. Dostosowanie Regulaminu KSN do zmian Statutu
Solidarności,
5. Sprawy bieżące,
6. Sprawy wniesione i wolne wnioski.

Zebrań otworzył Przewodniczący KSN kol. J. So-
bieszczański. Przedstawił porządek obrad. Nie zgło-
szono do niego uwag ani propozycji zmian. Porządek
obrad przyjęto jednomyślnie.

Ad p. 1. Kol. J. Sobieszczański poinformował, że
powołano zespół organizacyjny WZD w składzie:
kol. B. Jakubowska, kol. J. Kniecicka, kol. K. Weiss.
Kol. E. Kryś nie może wejść w skład zespołu ze
względu na pełnioną funkcję Przewodniczącej Kom-
isji Rewizyjnej, natomiast, w miarę możliwości, bę-
dzie pomagać. Należy skład zespołu uzupełnić o
osoby delegowane przez przewodniczących Komisji
Zakładowych na łódzkich uczelniach (Politechnika,
Uniwersytet, Akademia Medyczna, ASP). Kol. K.
Weiss powinien zwrócić się w tej sprawie do prze-
wodniczących Komisji Zakładowych. W skład zespó-
łu programowego powinni wchodzić wszyscy człon-
kowie Prezydium. Zadaniami zespołu programowego
będzie:

- przygotowanie i przyjęcie aktualnego Regulaminu
Rady (K. Andrzejewska, K. Weiss, J. Sobiesz-
czański),
- przygotowanie zmian do Regulaminu Rady zgod-
nych ze Statutem Związku (K. Andrzejewska, K.
Weiss),
- przygotowanie uchwał wyborczych (T. Kolenda -
Komisja Wyborcza),
- przygotowanie uchwał formalnych (K. Weiss),
- przygotowanie uchwał programowych (J. Olędzki,
J. Dudek, M. Gutowski, W. Pillich, K. Siciński).

Kol. K. Weiss ma przekazać do KSN wersję Regu-
laminu Rady z poprawkami wynikającymi z ustaleń
WZD w Augustowie i z usuniętymi błędami. Ma być
przywrócone poprzednie brzmienie p. 4 § 9.

Ustalono termin WZD na 26 – 27 – 28.05.006 r.
Rozpoczęcie obrad ustalono na godz. 14⁰⁰ w dniu 26
maja (piątek) 2006 r. (*Uwaga od Redakcji – termin
WZD został zmieniony. WZD odbędzie się w dniach
5, 6, 7 czerwca br.*). Ustalono wstępnie listę zapro-
szonych gości.

Ad p. 2. Sprawę opracowywania statutów uczelni
przedstawił kol. J. Sobieszczański. Jak wiemy, odby-
ło się seminarium w Wiśle. Pomogło ono wielu Kom-
isjom Zakładowym na uczelniach przy opracowy-
waniu statutów uczelni. Postanowiono kontynuować
prace nad tym zagadnieniem. Miała zająć się tym
grupa z Krakowa pod kierunkiem kol. P. Lewandow-
skiego. Z wiadomych przyczyn wystąpiły zakłócenia.
Kol. K. Andrzejewska zgodziła się na pokierowanie
organizacją dalszej działalności w tym zakresie. Kol.
K. Andrzejewska stwierdziła, że największym pro-
blemem jest sprawa zatrudnienia adiunktów i profe-
sorów uczelnianych, którzy mają mianowanie na
okres 5 lat. Przedstawiła konkretne propozycje zapi-
sów w statutach uczelni.

Kol. J. Sobieszczański zwrócił uwagę, że kształt sta-
tutów uczelni jest dla KSN sprawą polityczną. Nale-
ży wskazać kierunki kształtowania statutów. Naj-
ważniejsze zagadnienia to warunki zatrudniania i
sprawa pensum. Powinniśmy popierać jak najszersze
zatrudnianie na zasadzie mianowania. Mając na uwa-
dze proponowane zmiany kariery akademickiej po-
winniśmy przyjąć jedną zasadę dla zatrudniania
wszystkich pracowników akademickich posiadają-
cych co najmniej stopień doktora. Powinien powstać
dokument KSN przedstawiający generalne założenia
co do statutów. Zwiększenie pensum o 30 godzin jest
do przyjęcia pod warunkiem, że zostanie ono wyko-
rzystane do poprawy jakości kształcenia studentów.
Nie może być wykorzystane tylko do obniżenia kosz-
tów kształcenia. Należy rozszerzyć zespół pracujący
nad wzorcowymi rozwiązaniami w statucie. Przygo-
towane materiały należy rozesłać do wszystkich Kom-
isji Zakładowych na uczelniach. Materiały KSN
powinny być opracowane jako ogólne i szczegółowe.
Przy tych pracach powinien pomóc kol. W. Pillich.
Można zaproponować również współpracę kol. W.
Janikowi. Należy zorganizować spotkanie tego ze-
społu. Przed spotkaniem powinny być drogą kore-
spondencyjną prowadzone konsultacje z wybranymi
osobami. Ustawa przewiduje możliwość zatrudniania
jako profesorów osób bez habilitacji. W statutach to
powinno być również uwzględnione. Trzeba być
przygotowanym na wiele pytań szczegółowych ze

strony Komisji Zakładowych. Materiał przygotowany przez kol. K. Andrzejewską nie jest w pełni zgodny z polityką KSN. Należy go przeredagować. Kol. A. Grząślewicz zaproponował włączenie się do tego zespołu. Stwierdził, że trzeba uwzględnić indywidualne warunki na każdej uczelni. Kol. M. Gutowski poinformował, że ustawa o PAN dopuszcza zatrudnianie na stanowisku adiunkta bez habilitacji na okres 9 lat. Kol. T. Kolenda również zgłosił swój akces do zespołu. Kol. J. Olędzki stwierdził, że należy zwrócić uwagę na złe funkcjonowanie oceny pracowników. W ustawie nie ma okresów oceny pracowników. Może to być tylko w statucie i trzeba zadbać o to, aby sformułowania były jak najkorzystniejsze dla pracowników. Kol. J. Sobieszczański zwrócił się z prośbą do kol. K. Andrzejewskiej o przygotowanie dokumentu ogólnego oraz propozycji szczegółowych.

Ad p. 3. Wstępne informacje o **Ponadzakładowym Układzie Zbiorowym Pracy** przedstawił kol. A. Grząślewicz. Poinformował, że musiał wciągnąć się w problematykę i że już to zrobił. Przeprowadził rozmowy ze związkowcami na uczelniach krakowskich. Stanowisko związkowców jest takie, że sytuacja dla prac nad PUZP jest obecnie niekorzystna. Prace na uczelniach skupiają się obecnie na statutach i regulaminach płacowych. Zaproponował przygotowanie w ciągu dwóch tygodni zmian w PUZP dostosowujących go do aktualnie obowiązującej ustawy o szkolnictwie wyższym. Stwierdził jednak, że w chwili obecnej nie jest to najlepszy okres. Nie ma rozznania co do sytuacji w innych regionach, jednak w krakowskim Komisje Zakładowe nie są zainteresowane pracami nad PUZP. Kol. W. Pillich stwierdził, że propozycja opracowania zmian w PUZP w ciągu 2 tygodni jest nierealna. Minimalny okres to 1 miesiąc. Pracujemy nad statutami, regulaminem płacowym i regulaminem pracy jednak w niedalekiej przyszłości powinniśmy starać się zmienić te ustalenia przez wprowadzenie PUZP. Kol. K. Siciński wyraził zaskoczenie tym, że w Krakowie brak zainteresowania dla PUZP. Przypomniał, że w przeszłości podobna sytuacja była w JBR-ach. Tam, gdzie nie opracowano układu zbiorowego, były trudności z wypłatą 13-ej pensji i innych świadczeń pracowniczych. Kol. J. Srebrny stwierdził, że w Wiśle było nastawienie, aby nie robić regulaminów płacowych, a zająć się PUZP. Kol. J. Sobieszczański stwierdził, że zakładowe układy zbiorowe są korzystne dla uczelni. Tam, gdzie związki zawodowe są silne, należy dążyć do podpisania zakładowych układów zbiorowych pracy. Zapisy w układzie zbiorowym nie mogą być gorsze niż w ustawie. Musimy ustalić harmonogram prac nad PUZP. Sytuacja jest bardzo dynamiczna ze względu na opracowywane statuty. Byłoby dobrze, gdyby PUZP mógł skorygować niekorzystne zapisy w statutach uczelni. Zwrócił się z prośbą do kol. A. Grząślewicza, aby w miarę możliwości jak najszybciej przyjrzał się PUZP pod kątem zgodności z obowiązującym prawem. PUZP musi być zawierany

osobno z każdym ministerstwem, któremu podlegają uczelnie. Kol. R. Mosakowski stwierdził, że w PUZP jest wiele zapisów, które już znajdują się w innych dokumentach i należy to ograniczyć. Kol. J. Sobieszczański wyraził wątpliwość, czy ustawa o szkolnictwie wyższym jest zgodna z Konstytucją w miejscu, gdzie określa zakres zagadnień, którymi ma się zajmować PUZP.

Ad p. 4. Kol. K. Weiss przedstawił swoją analizę **zgodności Regulaminu KSN ze statutem Związku**. Opinię tę uzgodnił wcześniej z kol. A. Paplińską. Zmiany są niewielkie. W paragrafie trzecim powinno znaleźć się powołanie na rozdział IV Statutu, a nie tak jak dotychczas na rozdział V. Poza tym w paragrafie 8 powinno być powołanie na paragraf 44 Statutu, a w paragrafie 11 powinno być wprowadzone uzupełnienie dotyczące wyborów uzupełniających.

Ad p. 5. W ramach **spraw bieżących**:

- kol. J. Olędzki poruszył sprawę strategii w zakresie wykształcenia i kompetencji. Została ona opracowana jeszcze przez poprzednią ekipę rządową. Sprawa ta była poruszana na Komisji Sejmowej. Strategia została przedstawiona przez obecną ekipę prawie bez zmian. Jedyna zmiana to zmniejszenie liczby programów finansowanych przez europejski fundusz społeczny. Kol. J. Sobieszczański zauważył, że dokument ten powstał prawdopodobnie jeszcze za czasów pani minister K. Łybackiej przed około dwoma laty. Występowaliśmy o opracowanie wieloletniej strategii rozwoju szkolnictwa wyższego. Utworzenie tego projektu było więc zgodne z naszymi wystąpieniami. W tym okresie był on konsultowany z KSN i oceniany przez nas krytycznie. Powinniśmy jednak ponownie wystosować nasze krytyczne uwagi do tego dokumentu. Zaproponował, aby opinię na ten temat opracował kol. J. Olędzki. Kol. J. Olędzki przypomniał, że odnosiliśmy się poprzednio do wcześniejszej wersji tego dokumentu. Do następnej wersji nie daliśmy naszej opinii, bo liczyliśmy na to, że po zmianach ekipy rządzącej nastąpią zamiany również w odniesieniu do strategii w zakresie wykształcenia. Nie przypuszczaliśmy, że nowy rząd przedstawi ten sam dokument co poprzedni. Kol. J. Sobieszczański potwierdził, że właśnie z tego powodu powinniśmy jeszcze raz zabrać głos w tej sprawie.

- Kol. J. Srebrny poinformował, że odbyło się spotkanie w Ministerstwie Edukacji i Nauki dotyczące funduszy przeznaczonych na podwyżki płac. Planowany jest w roku bieżącym wzrost dotacji dydaktycznych o około 1%, a sumaryczny wzrost wynagrodzeń ma wynosić 1,5%. Z dyskusji w MEiN wynika, że decyzje w odniesieniu do wynagrodzeń i finansowania szkolnictwa wyższego zapadną w Ministerstwie Finansów.

- Kol. J. Sobieszczański poinformował o stanie działań w sprawie stwierdzenia niezgodności z konstytucją ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym”. Występowaliśmy w tej sprawie do Komisji

Krajowej. Zobowiązaliśmy kol. S. Kubowicza do interwencji, ponieważ nie uzyskaliśmy żadnej odpowiedzi. W dniu dzisiejszym otrzymaliśmy odpowiedź od prawników z Komisji Krajowej. Nie było czasu na dokładne zapoznanie się z jego treścią, ale z wstępnej analizy wynika, że prawnicy z Komisji Krajowej żądają od nas przedstawienia uzasadnienia niezgodności ustawy z konstytucją.

- Sprawozdanie Kol. W. Fabianowskiego z działalności funduszu „Kresy” przedstawił kol. J. Sobieszczański. W ostatnich dwóch latach fundusz udzielał stypendiów dwum osobom. Dwie studentki z dawnych Kresów otrzymywały stypendia w wysokości 500 zł miesięcznie. W tej chwili kończą studia i uzyskały stypendia państwowe. Na koncie funduszu pozostało 6 202 zł. Postanowiono przyznać jedno stypendium do wyczerpania funduszy. Nie udało się pozyskać żadnych nowych sponsorów, jednak uznano akcję za pożyteczną i nadal ich będą próby pozyskania.

- Kol. J. Sobieszczański poinformował o posiedzeniu Rady Sekretariatu Nauki. Poruszano na nim między innymi sprawę naszego wystąpienia do Komisji Krajowej o ustalenie zgodności z konstytucją ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym”. Poinformowano na spotkaniu, że środki na działalność sekcji branżowych będą podobne jak w latach ubiegłych, jednak środki na granty będą znacznie niższe. Szacuje się, że mogą być niższe o 1/3.

- W sprawie Regulaminu Rady KSN kol. J. Sobieszczański zauważył, że zgłoszono uwagi dotyczące zmian w regulaminie niezgodnych z ustaleniami WZD w Augustowie. Kol. K. Weiss przyznał, że dokonał zmiany w p. 4 § 9, ponieważ wydawało mu się, że zapis ten w świetle ustaleń z Augustowa jest nielogiczny. Kol. J. Sobieszczański zwrócił się do kol. K. Weissa, aby przywrócił w regulaminie Rady poprzednie brzmienie tego punktu. Kol. K. Weiss zwrócił się z zapytaniem czy również ma przywrócić poprzednie brzmienie w innych punktach, gdzie wystąpiły w regulaminie ewidentne błędy redakcyjne. Uzgodniono, że pozostałe punkty pozostaną w obecnym brzmieniu.

- Kol. J. Sobieszczański zrelacjonował przebieg demonstracji w Strasbourgu. Demonstracja stanowiła sprzeciw w stosunku do dyrektywy Bolkesteina wprowadzającej liberalizację usług w krajach UE świadczonych przez usługodawców pochodzących z krajów UE. Ogólnie Dyrektywa ta jest korzystna dla Polski. Nasz udział w demonstracji dotyczył wyłączenia z tej dyrektywy szkolnictwa wyższego. Demonstracja odbywała się pod hasłem, że edukacja nie jest towarem i nie może być traktowana na równi z innymi usługami. Podczas naszego pobytu w

Strasbourgu odbyło się spotkanie z euro-parlamentarzystami z Polski. Na spotkaniu tym zostały przekazane nasze postulaty.

- Kol. J. Sobieszczański poinformował, że Piotr Lewandowski skierował do KSN pismo z rezygnacją z funkcji członka Rady KSN i członka KSN. Nie pozostaje nam nic innego jak przyjąć tę rezygnację. Kol. J. Sobieszczański zaproponował, aby do zespołu do spraw procesu bolońskiego został oddelegowany ze strony KSN kol. R. Mosakowski. Zgłosił również do zespołu organizowanego przez KRASP ds. kariery naukowej jako przedstawiciela KSN kol. W. Pillicha. Obie kandydaty zostały przyjęte bez zastrzeżeń. Poinformował również, że na stronie internetowej „Forum Akademickiego” zostały podane nazwiska członków zespołu i figuruje tam nazwisko kol. J. Sobieszczańskiego jako przedstawiciela KSN. Trzeba będzie to zaktualizować.

- Przedyskutowano również sprawę ujawniania danych lustracyjnych na stronach „Wiadomości KSN”. Ustalono, że osoby zainteresowane opublikowaniem w „Wiadomościach KSN” informacji o złożeniu wniosku o uzyskanie statusu pokrzywdzonego, powinny do KSN przesłać kserokopie pierwszej i ostatniej strony wniosku złożonego do IPN. Pierwsza lista osób, które podały się lustracji, została już umieszczona w „Wiadomościach KSN”. Kol. K. Siciński podkreślił, że wiele osób nie było na liście Wildsteina, a okazało się agentami, ale również wiele osób, które nie były agentami znalazło się na tej liście. Tak, że jedynym dokumentem potwierdzającym status pokrzywdzonego, jest dokument uzyskany z IPN. Kol. J. Sobieszczański zaproponował, aby z ramienia Rady KSN sprawą dopracowania zasad ujawniania dokumentów w „Wiadomościach KSN” zajęli się koledzy: K. Weiss i B. Dołęga. Na ostatnim zebraniu Rady KSN kol. B. Dołęga wyraził zgodę na zajęcie się tą sprawą. Należy stworzyć system zbierania informacji o osobach, które podały się lustracji, o odpowiedziach IPN oraz o agentach, którzy donosili na kolegów do organów bezpieczeństwa. Kol. R. Mosakowski został poproszony o przygotowanie na WZD propozycji uchwały dotyczącej lustracji.

Ad p. 6. W ramach wolnych wniosków kol. K. Siciński poruszył sprawę organizacji spotkania UNI i IBITS. Organizacje te chcą zorganizować swoje spotkanie w Krakowie i zwróciły się do KSN z prośbą o współudział w tym spotkaniu. Proponują termin 26 - 27 maja 2006 r.

Na tym wyczerpano porządek zebrania.

Przewodniczący podziękował za udział w zebraniu.

Krzysztof Weiss

INFORMACJA
Z POSIEDZENIA PREZYDIUM RADY KSN NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

w dniu 01.04.2006 r.

Członkowie Prezydium:

Obecni: Krystyna Andrzejewska, Jerzy Dudek, Barbara Jakubowska, Tadeusz Kolenda, Ryszard Mosakowski, Alicja Paplińska, Wojciech Pillich, Kazimierz Siciński, Janusz Sobieszkański, Krzysztof Weiss. Nieobecni: Andrzej Grząślewicz, Jerzy Olędzki.

Członkowie Komisji Rewizyjnej: Jacek Duda, Danuta Wala.

Zaproszeni goście: Marek Gutowski, Jerzy Jackl, Joanna Kniecicka.

Porządek obrad:

1. Przegląd sprawozdań z działalności Komisji KSN za okres kadencji,
2. Projekty Uchwał WZD,
3. Sprawy organizacyjne WZD,
4. Finanse KSN – wstępne rozliczenie r. 2005, wstępny plan wpływów i wydatków na 2006 r.,
5. Stan prac nad Statutami uczelni,
6. Stan prac nad modernizacją PUZP dla szkół wyższych,
7. Stan prac nad zmianami ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym”,
8. Sprawy zagraniczne KSN,
9. Przegląd najważniejszych problemów w PAN, jbr i szkolnictwie wyższym,
10. Sprawy bieżące,
11. Sprawy wniesione i wolne wnioski.

Ad p. 1. Sprawozdania Komisji KSN. Do biura KSN wpłynęły sprawozdania Komisji ds. Legislacyjnych i Komisji ds. Interwencji. Przewodniczący pozostałych Komisji zobowiązali się je dostarczyć w ciągu tygodnia. Ustalono, że kol. J. Dudek przedstawi informację o działalności KSN JBR, a kol. M. Gutowski o jednostkach PAN.

Kol. W. Pillich zaproponował dołączenie informacji o szkoleniach organizowanych przez KSN. Kol. K. Weiss został zobowiązany do opracowania wspólnie z kol. J. Kniecicką zestawienia uchwał Rady i Prezydium oraz stanu organizacyjnego KSN na początku kadencji.

Ad p. 2. Kol. T. Kolenda przedstawił **propozycje uchwał zjazdowych** dotyczących wyborów.

Ustalono propozycję 5 tur głosowania w wyborach przewodniczącego. Zaproponowano nazwy powoływanych Komisji stałych:

1. ds. zagranicznych,
2. ds. interwencji,
3. ds. restrukturyzacji jbr.,
4. ds. warunków pracy i spraw socjalnych,
5. ds. wynagrodzeń,
6. ds. legislacyjnych,
7. ds. organizacji i finansowania nauki.

Kol. R. Mosakowski zaproponował, aby zamiast komisji ds. zagranicznych powołać zespół ds. zagranicznych. Kol. J. Sobieszkański zwrócił uwagę, że

nie jest istotne, jak komórka się nazywa, ale aby dobrze działała i zaproponował aby nie rozpraszać się na tego typu dyskusję. Kol. B. Jakubowska stwierdziła, że brak jest komisji ds. emerytów. Sama jako świeży emeryt stwierdziła, że już w niedalekiej przyszłości większość członków Prezydium będzie emerytami i ktoś powinien reprezentować ich interesy. Kol. K. Siciński zwrócił uwagę, że znacznie ważniejsze byłoby powołanie komisji ds. młodych członków związku. Kol. J. Sobieszkański zaproponował, aby propozycję powołania nowych komisji pozostawić do decyzji Rady. Rada może wnioskować o powołanie komisji emeryckiej. Natomiast sprawa młodych członków Związku powinna stanowić główny temat działania każdego z wiceprzewodniczących. Ustalono propozycję liczebności Komisji Rewizyjnej tak jak dotychczas na 5 osób. Kol. K. Andrzejewska zwróciła uwagę, że zmieniło się nazewnictwo wyższych uczelni. Na miejsce WSP powołano uniwersytety. Również jedną z Akademii Medycznych przemianowano na uniwersytet medyczny. W związku z tym inny będzie podział na grupy na WZD i inne proporcje w wyborach do Rady KSN. Należy to przewidzieć i uaktualnić nazwy uczelni. Informacje na ten temat należy kierować do kol. T. Kolendy. Uchwała o zmianach w regulaminie KSN ma być przygotowana przez kol. K. Andrzejewską. Powinien zostać przygotowany projekt uchwały programowej lub zbiór projektów uchwał odnoszących się do żywotnych problemów. Powinny być np. poruszone sprawy kształtowania przyszłości szkolnictwa wyższego, a także sprawy mediów. Kol. W. Pillich zwrócił uwagę, że program Związku powinien wynikać z postulatów zgłaszanych przez Komisje Zakładowe. Jednym z głównych postulatów jest zmiana struktury Związku z regionalnej na branżowo-regionalną. Należy kontynuować prace nad tymi zmianami. Powinny być wprowadzone zmiany w Statucie Związku umożliwiające przynależność do Związku nie tylko pracowników, ale również doktorantów, a w przyszłości i studentów. Na Zachodzie zarówno studenci, jak i doktoranci mogą być członkami związku. Pozyskiwanie nowych członków związku powinno odbywać się przez świadczenia na ich cel. Na zachodzie członkowie związków mają niżki w komunikacji, przy usługach bankowych, przy zakupach w supermarketach, na stacjach benzynowych, mają ubezpieczenie od utraty pracy itp. Przystąpienie do strefy euro grozi obniżeniem emerytur o około 25%. Trzeba temu przeciwdziałać. Kol. W. Pillich zaproponował, aby wzorem państw zachodnich dla osób nie płacących składek członkowskich w związkach wprowadzić podatek na cele społeczne. Na zachodzie podatek ten stanowi połowę składki członkowskiej związku. Podatek ten jest składnikiem układów zbiorowych. Kol. K. Siciński poinformował, że w wyniku uczest-

nictwa w zebraniach wyborczych i wsłuchiwanie się w opinie członków związku doszedł do wniosku, że w wielu instytutach opracowano plany przekształceń własnościowych tych jednostek z korzyścią dla nich i ich załóg. Niestety wszystkie te plany były blokowane przez resorty tak, że żaden nie został zrealizowany. Prowadzone są przekształcenia tylko tam, gdzie są one korzystne dla dyrektorów i dla urzędników resortu. To co jest realizowane więcej ma wspólnego z małymi szwindlami niż polityką gospodarczą państwa. Kol. K. Siciński zaproponował przygotowanie projektu uchwały w tej sprawie. Jest ostra krytyka działalności regionów i centrali Związku. Na skutek ich złej działalności wielu członków występuje ze Związku. Na forum Regionalnej Sekcji Nauki zostaną przygotowane dokumenty w tej sprawie. Kol. R. Mosakowski zaproponował, aby w uchwale programowej poruszyć sprawę kariery naukowej. Kol. J. Sobieszczański zaapelował, aby zgłosiły się osoby, które opracują projekt uchwały programowej.

Ad p.3. Organizacja WZD. Kol. J. Sobieszczański przedstawił projekt porządku obrad podczas WZD. W dyskusji wprowadzono niewielkie zmiany do programu (msza w niedzielę rano i obiad na początku i na końcu WZD). Kol. J. Sobieszczański zaapelował o aktywne działanie w celu zwiększenia liczby członków KSN. Kol. K. Siciński zwrócił uwagę, że w wielu uczelniach członkowie „Solidarności” należą do innych Sekretariatów. Przykładowo, na uczelniach medycznych należą do Sekretariatu Służby Zdrowia. Kol. K. Andrzejewska zaproponowała, aby skierować do wszystkich Zarządów Regionu pismo z prośbą o dokonanie rozeznania czy istnieją w ich regionach Komisje Zakładowe „Solidarności” nie należące do żadnego Sekretariatu. Przy omawianiu porządku obrad WZD zauważono, że termin WZD pokrywa się z wizytą papieża Benedykta XVI w Polsce. Jednak nie podnoszono tego tematu jako problemu organizacyjnego. Zaproponowano, aby na korytarzach ustawić telewizory, aby osoby zainteresowane mogły obserwować wizytę papieża w telewizji. Kol. T. Kolenda zaproponował, aby nie było wystąpień sekretarza i skarbnika, bo będą one zamieszczone w materiałach zjazdowych. Natomiast należy zapewnić możliwość z ich strony odpowiedzi na pytania z sali. Również nie ma obowiązku głosowania absolutorium dla Przewodniczącego i Rady. Jednak uważa, że tradycyjnie ten punkt powinno się pozostawić. Regulamin KSN i wszelkie w nim zmiany powinny być zatwierdzone przez Komisję Krajową. Należy poinformować delegatów o konieczności wcześniejszego zgłaszania kandydatów na stanowisko Przewodniczącego KSN i członków poszczególnych organów KSN. Kol. R. Mosakowski zaproponował, aby taki apel rozesłać razem z materiałami zjazdowymi. Ponieważ zadano pytanie czy osobny wybór przewodniczących Komisji stałych jest zgodny z ordynacją wyborczą, kol. T. Kolenda wyjaśnił, że są to wybory cząstkowe. Osobny wybór przewodniczących Komisji jest uzasadnio-

ny, bo w ten sposób na te stanowiska zostaną wybrane osoby kompetentne, gotowe do podjęcia intensywnej pracy. Osoby te powinny zostać uwzględnione w liczbie członków Rady z poszczególnych grup zawodowych. Szczegółowe propozycje przedstawi Komisja Wyborcza. Ustalono wysokość odpłatności za udział w WZD od każdego delegata w wysokości 100 zł. Zaproponowano aby przygotować list do Papieża od WZD. Treść listu zobowiązali się opracować kol. A. Paplińska i kol. J. Jackl. Skład Zespołu Organizacyjnego WZD rozszerzono o trzy osoby z łódzkich uczelni:

- z Politechniki Łódzkiej – Tadeusz Feliksiński,
- z Uniwersytetu Medycznego – Andrzej Kotyński,
- z Uniwersytetu Łódzkiego – Teresa Górniak.

Ad p. 4. Projekt budżetu KSN na rok 2006 przedstawiła kol. B. Jakubowska. Zaznaczyła, że nowe władze KSN mogą po wyborach zmienić ten budżet. Do projektu nie zgłoszono żadnych zastrzeżeń. Do rozliczenia za rok 2005 zgłosił zastrzeżenie kol. J. Duda. Stwierdził on, że w tabeli jest błąd w jej podziale. Stwierdzono również kilka błędów literowych. Natomiast uwag merytorycznych nie zgłoszono. Komisja Rewizyjna zgłosiła propozycję, aby w materiałach zjazdowych nie przedstawiać pełnego rozliczenia, a tylko zestawienie tabelaryczne. Kol. J. Sobieszczański zauważył, że w preliminarzu kosztów na 2006 rok należy uwzględnić nagrody dla pracowników biura KSN. Wzrost kosztów inflacyjnych powinien być rekompensowany. Nie można wprowadzić rewaloryzacji płac, bo groziłoby to zaburzeniem płynności finansowej. Dlatego zaproponowano roczne nagrody wyrównujące inflację, które byłyby wypłacane raz w roku, w przypadku posiadania na ten cel funduszy. Kol. R. Mosakowski zauważył, że w regulaminie płacowym jest zapis mówiący o podwyższeniu płac wyrównującym inflację ale tylko w przypadku posiadania środków na ten cel. Należy działać zgodnie z regulaminem płacowym Sekretariatu Nauki.

Ad p. 5. Stan prac nad statutami uczelni. Kol. J. Sobieszczański poinformował, że KRASP opracował wzorcowy statut dla uczelni i umieścił go w swojej witrynie internetowej. W statucie tym nie sprecyzowano zasad zatrudniania pracowników, zarówno co do formy zatrudnienia, jak i czasu pracy. Pracodawca mógłby więc samodzielnie decydować o formie zatrudnienia. Sprawę czasu pracy pozostawiono w gestii bezpośredniego przełożonego. Te rozwiązania są bardzo wygodne dla pracodawcy. Sprawy zatrudnienia powinny być rozwiązywane niezależnie od statusu pracownika ale zależnie od jego osiągnięć, czyli od jego przydatności dla uczelni. W wielu uczelniach nie tworzy się nowych statutów a tylko modernizuje już istniejące. Wielkość pensum wykładowców akademickich jest do przyjęcia, lecz zwiększenie pensum nie powinno rzutować tylko na wyniki ekonomiczne uczelni ale przede wszystkim powinno dawać poprawę warunków studiowania, na przykład przez

zmniejszenie liczebności grup studenckich. Kol. D. Wala poinformowała o sposobie ustalania statutu na Politechnice Wrocławskiej. Statut nie był konsultowany ze związkami zawodowymi. Opracowanie statutu odbywało się w wielkiej tajemnicy. Dopiero ostateczna wersja statutu zostanie prawdopodobnie przekazana do konsultacji ze związkami zawodowymi. Kol. J. Srebrny przesłał do KSN informację, że wszystkie sprawy płacowe w statucie muszą być konsultowane ze związkami zawodowymi. Kol. A. Paplińska poinformowała, że w statucie KUL, który właśnie został opracowany, w sprawach płac i zatrudnienia jest delegacja do Regulaminu Wynagrodzenia i w ten sposób ominięto ten problem. Kol. J. Sobieszczański zwrócił uwagę na niespójność obowiązujących przepisów prawnych. Statut uczelni podlega tylko konsultacji ze związkami zawodowymi. Natomiast w sprawach płacowych są ustawowo zagwarantowane negocjacje Komisji Zakładowej pracodawcy, ze związkami zawodowymi. Jak wiadomo, KSN wystąpił do Komisji Krajowej z prośbą o wyjaśnienie, czy niektóre regulacje ustawowe są zgodne z prawem pracy. Kol. R. Mosakowski poinformował, że na Politechnice Gdańskiej statut jest jeszcze w opracowaniu, ale znalazł się w nim zapis o konieczności przebywania na uczelni wykładowcy przez 20 godzin tygodniowo poza wykładami w celu umożliwienia studentom konsultacji. Taka wersja statutu została rozesłana do konsultacji społecznych, natomiast nie była jeszcze konsultowana ze związkami zawodowymi. Kol. W. Pillich zwrócił uwagę, że w wielu uczelniach będą opóźnienia w opracowaniu statutu i mogą być próby wprowadzenia statutu bez konsultacji ze związkami. Rektor musi wystąpić oficjalnie z pismem do KZ w sprawie konsultacji związkowych. Poruszył również problem pracy nauczycieli akademickich w dni wolne od pracy. Jest rozróżnienie między pracownikami mianowanymi a zatrudnionymi na zasadach umowy o pracę. Pracowników mianowanych nie obejmuje Kodeks Pracy. W efekcie w niektórych placówkach próbuje się ich zatrudniać w dni wolne od pracy bez żadnego ekwiwalentu. Obowiązek przebywania w miejscu pracy bez świadczenia pracy jest niezgodny z Kodeksem Pracy. Należy ustalić, co powinno znajdować się w statucie, a co w regulaminie pracy. Jako wzorzec można przyjąć statut i regulamin pracy KUL. Należy z tego statutu wybrać fragmenty dotyczące spraw pracowniczych, powielić i rozesłać do komisji zakładowych na innych uczelniach. Kol. J. Sobieszczański zaproponował, aby tą sprawą zajęli się kol. A. Paplińska i kol. W. Pillich. Do tych prac powinien również włączyć się kol. T. Kolenda. W przypadku przyjęcia w danej uczelni w statucie zapisów niekorzystnych dla pracowników można będzie je skorygować w Ponadzakładowym Układzie Zbiorowym Pracy. Kol. J. Sobieszczański zauważył, że to samo dotyczy mankamentów ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym.

Ad p. 6. Punkt 6 pominięto.

Ad p. 7. W ustawie o szkolnictwie wyższym musimy wychwycić wszystkie jej błędy i niezgodności z Konstytucją. Powinniśmy skupić się na zmianach tej ustawy i sprawach kariery akademickiej. Występowaliśmy w sprawie zgodności ustawy z Konstytucją do Komisji Krajowej, ale uzyskana opinia nic nowego nie wnosi do sprawy. W najbliższą środę ma się odbyć spotkanie z p. Pawłowskim - specjalistą prawnym z Komisji Krajowej. Mają w nim uczestniczyć kol. J. Sobieszczański i kol. J. Olędzki.

Ad p. 8. Sprawy zagraniczne. Kol. R. Mosakowski poinformował, że Gerd Keller zrezygnował z funkcji przewodniczącego GEW ds. szkolnictwa wyższego i badań. Planowane było spotkanie KSN z GEW na jesieni tego roku. Nie wiemy, kto będzie teraz zajmował się tymi sprawami w GEW. Powinniśmy wystąpić z inicjatywą organizacji tego spotkania i powinniśmy na to spotkanie zgłosić tematy do dyskusji. Jako tematy do dyskusji na spotkaniu zaproponowano: skutki wprowadzenia euro i jego koszty społeczne, oraz wspólne podejście do dialogu społecznego w dziedzinie edukacji. Kol. R. Mosakowski zaproponował, aby ponownie przedyskutować problemy procesu bolońskiego. Kol. B. Jakubowska zwróciła uwagę na fakt, że w preliminarzu budżetowym na 2006 rok nie przewidziano wydatków na organizację seminarium GEW. Jeśli decydujemy się na organizację tego spotkania to należy zmienić preliminarz. Ustalono wprowadzenie korekty preliminarza i zaproponowano termin spotkania na październik. Kol. J. Sobieszczański odczytał sprawozdanie kol. L. Koszałki z wyjazdu na seminarium organizowane przez ETUCE na Malcie. Na seminarium zaproponowano uczestnictwo jednego naszego przedstawiciela w sieci współpracy w ramach ETUCE. Sieć ma dotyczyć rozwoju edukacji. Po zapoznaniu się z treścią sprawozdania podjęto stanowisko, że KSN podejmuje współpracę z ETUCE w ramach tej sieci i naszym przedstawicielem w sieci będzie kol. L. Koszałka.

Kol. R. Mosakowski przekazał informację o organizowanej przez EI w siedzibie ZNP konferencji dotyczącej zdrowia i bezpieczeństwa w edukacji. Przewidziano wystąpienie przedstawiciela KSN. Zdaniem kol. R. Mosakowskiego, w seminarium tym powinien osobiście uczestniczyć Przewodniczący KSN.

W dniach 20-21 kwietnia ma się odbyć w Barcelonie organizowane przez ETUCE seminarium sieci, dotyczące warunków pracy. Tak jak poprzednio możemy wysłać jedną osobę. Powinna to być osoba, która włączy się w pracę sieci. W dniu 15 września ma się odbyć „okrągły stół” krajów Europy środkowej i wschodniej. Pod koniec września ma być spotkanie stałego komitetu szkolnictwa wyższego. Organizacja IBITSU zaproponowała zorganizowanie w połowie maja w Krakowie konferencji komitetu sterującego z naszym udziałem. Ze względu na Walny Zjazd Delegatów i wizytę Papieża zaproponowaliśmy przesunięcie terminu na koniec czerwca lub wrzesień. Spo-

tkanie musi być bardzo dobrze zorganizowane. W Krakowie bardzo trudno jest zorganizować taką imprezę.

Ad p. 9. Kol. M. Gutowski zreferował **sytuację w jednostkach badawczych PAN**. Są bardzo poważne problemy płacowe. Płace w PAN w ostatnim okresie znacznie spadły. Zwiększyła się dysproporcja pomiędzy płacami na uczelniach i w PAN. Jest nadzieja, że w najbliższym czasie coś się poprawi. Jest problem adiunktów. Dotyczy to około 800 osób, które na stanowisku adiunkta nie zrobiły habilitacji w okresie 9 lat. Będą musieli przejść na etaty techniczne. Wiąże to się ze zmniejszeniem wymiaru urlopu. A dla instytutów oznacza to obniżenie kategorii. Możliwe jest również rozwiązanie umowy i ponowne zatrudnienie na stanowisku asystenta. Kol. J. Sobieszczański stwierdził, że powinniśmy przedstawić jakieś propozycje rozwiązania tego problemu. Najlepiej byłoby zaproponować zmianę ustawy o PAN. Kol. K. Siciński poinformował, że sprawa ustawy o PAN jest już dyskutowana, ale należy również rozważyć możliwość zmian ustaw o JBR-ach i o szkolnictwie wyższym, a prawdopodobnie i innych ustaw. Kol. K. Siciński zreferował sprawy jednostek badawczo-rozwojowych. W JBR-ach jest wiele sytuacji konfliktowych. Przykładami są instytuty w Świerku i Instytut Systemów Sterowania, gdzie doszło do otwartego konfliktu między załogą a dyrekcją. Były próby włączenia Instytutu Medycyny Pracy do Śląskiej Akademii Medycznej. Byłoby to bardzo niekorzystne dla Instytutu. W tej chwili Instytut jest po kontroli NIK i zajęła się nim prokuratura. Natomiast znacznie zwiększyła się w Instytucie liczba członków Solidarności. Podobna sytuacja była w Instytucie Medycyny Wsi. Planowano włączenie go do Akademii Medycznej w Lublinie. Obrońcą Instytutu okazał się resort rolnictwa, który zaproponował przejście nadzoru nad tym instytutem. Resorty są zainteresowane JBR-ami tylko o tyle, o ile mają z tego korzyści doraźnych ich urzędnicy. Dążą do prywatyzacji JBR-ów lub likwidacji. Jest to sytuacja niekorzystna dla gospodarki. Nakłady na działalność JBR-ów dają szybki wzrost gospodarczy. Nie należy tego nazywać kosztami, a inwestycjami. W tej chwili Polska nie jest w stanie wykorzystać przyznanych funduszy unijnych. Nasza składka do UE jest większa, niż korzyści z przynależności. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju Naukowego może te sprawy rozwiązać, ale pod warunkiem, że organa nadzorujące będą działały w interesie gospodarki kraju i nadzorowanych jednostek. W JBR-ach problemy prywatyzacyjne dopiero się zaczynają i musimy im stawić czoła. Kol. K. Siciński podsumował, że sprawa przekształceń JBR-ów jest bardzo poważna i wymaga szerszego opracowania. Opracowanie powstanie na podstawie wyników dyskusji na Śląsku. Jeżeli okaże się, że nie wykorzystujemy funduszy unijnych w 6 programie ramowym, to

wtedy zacznie się dyskusja. Niedopuszczalne jest, aby Polska dopłacała do badań wykonywanych w krajach zachodnich.

Ad p. 10. W ramach **spraw bieżących** kol. J. Sobieszczański zdał relację z posiedzenia Komisji Sejmowej. W posiedzeniu uczestniczyło dwóch członków KSN kol. J. Sobieszczański i kol. K. Siciński. W swoich wystąpieniach omówili sytuację JBR-ów i występowanie różnego rodzaju barier utrudniających JBR-om konkurencyjne funkcjonowanie. Zgłosili obawy w odniesieniu do sprawy wykorzystania środków UE. Odnieśli się także do perspektyw organizacji badań naukowych. W wystąpieniu poruszono również sprawy sytuacji w Świerku i Instytucie Medycyny Wsi. Przewodniczący KSN podkreślił, że kol. K. Siciński wygłosił bardzo dobre, merytoryczne wystąpienie. Na spotkaniu poruszono również sprawę Narodowego Centrum Badawczego. Ma to być raczej nowa forma finansowania nauki i zarządzania badaniami, a nie zmiana struktury organizacyjnej placówek naukowych, choć w dalszej perspektywie może to przynieść zmiany także w ich strukturze. W najbliższym tygodniu ma się odbyć kolejne posiedzenie Komisji Edukacji Nauki i Młodzieży. Ma dotyczyć zasad finansowania nauki. Z naszej strony mają w nim uczestniczyć kol. J. Dudek i kol. K. Siciński. W seminarium na temat obowiązków pracodawcy i konsultacji z pracownikami mają uczestniczyć kol. B. Jakubowska i kol. T. Kolenda.

Komisja Zakładowa Uniwersytetu Warszawskiego wystosowała apel z protestem przeciwko postępowaniu władz Białorusi i apel o wsparcie inicjatywy umożliwienia kontynuowania studiów w Polsce przez studentów relegowanych z uczelni białoruskich za działalność opozycyjną. W nawiązaniu do sytuacji w Białorusi zwrócono uwagę, że bardzo potrzebne jest wzmocnienie działalności Funduszu Pomocy Stypendialnej „Kresy”.

Kol. J. Sobieszczański poinformował, że nadchodzą do KSN podziękowania dla kol. A. Papińskiej za pomoc w rozwiązywaniu problemów prawnych oraz skuteczne działania w obronie interesów pracowników w różnych placówkach naukowych.

Ad p. 11. Kol. R. Mosakowski poruszył sprawę pozyskiwania nowych członków związku. Kol. J. Sobieszczański przypomniał o akcji opracowania informatora dla młodych pracowników uczelni. Akcja ta w niektórych uczelniach dała wyraźne pozytywne efekty. W nowej kadencji KSN powinno się tę akcją powtórzyć. Swego czasu na SGGW było spotkanie, na którym omawiano między innymi sprawy pozyskiwania nowych członków. W spotkaniu uczestniczyło około 100 osób.

Na tym zakończono zebranie. Kol. J. Sobieszczański podziękował wszystkim uczestnikom zebrania za uczestnictwo i wytrwałość.

SPRAWOZDANIA KOMISJI STAŁYCH KSN NSZZ „S” w kadencji 2002-2006 r.

Sprawozdanie z działalności Komisji Interwencji za okres od 2002 r. do końca czerwca 2004 r. zostało opracowane przez p. Edwarda Krauze i zamieszczone w „Wiadomościach KSN” numer 5-6A(98-99A) z 2004 r. (RED.)

KOMISJA KSN DS. INTERWENCJI

(sprawozdanie za okres od lipca 2004 r. do marca 2006 r.)

Komisja Interwencji KSN została powołana do życia w styczniu 1996 r. Cele i zasady działania tej Komisji zostały określone przez jej pierwszego Przewodniczącego śp Edwarda Krauze i zatwierdzone przez Prezydium i Radę KSN. Zgodnie z tymi ustaleniami Komisja w dalszym ciągu zajmuje się:

1. Udzielaniem pomocy w indywidualnych przypadkach naruszenia prawa pracy przez pracodawców, zaczynając od interwencji bezpośrednio u pracodawców aż do wniesienia spraw do sądów pracy i reprezentowania pracowników w tych sądach na podstawie art. 465 kpc, lub też wnoszenia pozwów w trybie art. 462 kpc tzn. w imieniu własnym Związku, na rzecz określonych pracowników.
2. Udzielaniem pomocy Komisjom Zakładowym w przypadku naruszenia przez pracodawców prawa pracy, prawa związkowego, a także przy negocjowaniu regulaminów i układów zbiorowych pracy.
3. Udzielaniem porad prawnych członkom związku i Komisjom Zakładowym.
4. Upowszechnianiem znajomości przepisów prawa pracy, w tym jego specyficznych rozwiązań w sektorze nauka i szkolnictwo wyższe, także poprzez publikacje w „Wiadomościach KSN”.

Specyfika zadań Komisji - każda sprawa wniesiona do Komisji jest sprawą incydentalną - prowadzi do tego, że w rzeczywistości w przypadku interwencji u pracodawcy komisja interwencji działa w składzie: Przewodniczący Komisji z ramienia KSN-u i Komisja Zakładowa reprezentująca interesy pracowników. Również większość interwencji sądowych odbywa się na wniosek Komisji Zakładowych i często przy udziale ich przedstawicieli. Z uwagi na incy-

dentalny charakter przedkładanych Komisji spraw, w każdej z nich zmienny jest skład osobowy Komisji poza osobą przewodniczącą.

PROCESY SĄDOWE:

Z 21 spraw - zakończonych 8, w tym 5 wygranych, 2 ugody sądowe, 1 przegrana;

wśród pozostałych 13:

- 4 kolejne wygrane w I-ej instancji, lecz niezakończone z powodu wniesienia apelacji przez drugą stronę;
- 1 sprawa przegrana w I-ej instancji po naszej apelacji do sądu okręgowego została zwrócona do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy;
- w pozostałych sprawy toczą się zgodnie z procedurą.

2004 r.:

12 wystąpień przed sądami pracy,

22 pisma procesowe i opinie prawne (w tym publikowane na łamach „Wiadomości KSN”).

2005 r.:

18 wystąpień przed sądami pracy,

ok. 45 pism procesowych i opinii prawnych.

2006 r.:

5 wystąpień przed sądami pracy,

ok. 15 pism procesowych i opinii prawnych.

Nadto od lipca 2004 r. udzielono ponad 300 porad, informacji i wskazówek drogą elektroniczną oraz licznych, nieobjętych statystyką, porad telefonicznych; należy odnotować także aktywny udział w seminarium związkowym w Wiśle w 2005 r.; kilkakrotne współuczestnictwo w spotkaniach w Ministerstwie Gospodarki oraz udział w spotkaniu przedstawicieli Ministerstwa Zdrowia z Radą Naukową Instytutu Medycyny Wsi w Lublinie.

Przewodnicząca Komisji: *Alicja Paplińska*

KOMISJA KSN DS. WARUNKÓW PRACY I SPRAW SOCJALNYCH

(okres sierpień 2004 – kwiecień 2006 r.)

O ile w pierwszej połowie bieżącej kadencji działania Komisji w dużej mierze koncentrowały się na współudziale w przygotowaniu projektu Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Szkół Wyższych, o tyle w drugiej jej połowie w większości zajmowano się problemami związanymi z nową ustawą o szkolnictwie wyższym. W wyniku uchwalenia przez Sejm w lipcu 2005 r. ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym” przewodniczący Komisji wszedł w skład, powołanego przez KSN, Zespołu ds. statutu i regulaminów.

Zadaniem Zespołu jest opracowanie (na potrzeby Komisji Zakładowych) propozycji regulacji statutowych, w tym również dotyczących warunków zatrudniania pracowników uczelni wyższych, warunków pracy i przysługujących tym pracownikom uprawnień socjalnych. Przedstawiciele Komisji uczestniczyli w związku z tym w seminarium poświęconym problemom nowego statutu, zorganizowanym przez KSN i RSN Regionu Śląsko – Dąbrowskiego, które odbyło się w Wiśle w listopadzie 2005 r.

Komisja starała się, w miarę swoich możliwości, reagować na problemy objęte zakresem merytorycznym jej

działań, zgłaszane przez członków naszej Sekcji. Starano się służyć pomocą w konkretnych sprawach dotyczących zasad tworzenia oraz funkcjonowania Zakładowych Funduszy Świadczeń Socjalnych w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki.

Dokonując przeglądu dostępnych regulaminów Zakładowych Funduszy Świadczeń Socjalnych nie stwierdzono istotnych uchybień w ich zapisach. Analizowano głównie te regulaminy, które są dostępne na stronach internetowych, gdyż pomimo apeli nie otrzymywaliśmy ich bezpośrednio od Komisji Zakładowych.

Ponadto, we współpracy z Komisją ds. Zagranicznych, na bieżąco analizowano dokumenty opracowane przez ETUCE (European Trade Union Committee for Education), dotyczące spraw pracowniczych i socjalnych w sferze szkolnictwa wyższego i nauki w Unii Europejskiej.

Współorganizowano również seminarium związkowe KSN–GEW, które odbyło się w czerwcu ub. roku na Uniwersytecie Warmińsko–Mazurskim w Olsztynie.

Przewodniczący Komisji: *Tadeusz Kolenda*

KOMISJA KSN DS. ORGANIZACJI I FINANSOWANIA NAUKI

Warszawa, 31.03.2006 r.

Praca Komisji w okresie sprawozdawczym koncentrowała się wokół działania na rzecz zdecydowanej i odważnej zmiany prawa dotyczącego sfer nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce - w duchu i według koncepcji zawartych w projekcie ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym”, który wpłynął do łaski marszałkowskiej w III kadencji Sejmu (druk sejmowy nr 2701). Pozostałe działania Komisji polegały na:

- monitorowaniu polskiego systemu nauki i szkolnictwa wyższego wraz z analizą zmian w Europie i na świecie,
- dokonywaniu analiz systemu finansowania nauki i szkolnictwa wyższego (w szczególności opiniowaniu budżetu państwa w odpowiednich działach),
- współpracy z innymi komisjami KSN w opiniowaniu projektów legislacyjnych wnoszonych do Sejmu RP,
- współpracy z innymi komisjami KSN w bieżących sprawach dotyczących nauki i szkolnictwa wyższego, w szczególności przy opracowaniu Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Szkół Wyższych,
- udziale w posiedzeniach Komisji Sejmowych, szczególnie w posiedzeniach Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, a także w posiedzeniach Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego.

Wśród zadań, które Komisja realizowała ze szczególnym staraniem, należy wymienić przygotowanie projektu opinii Rady KSN o opracowaniu „Strategia rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce do roku 2010” przedstawionym do dyskusji przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu w listopadzie 2002 roku, a także przy-

gotowanie projektu opinii Rady KSN o projekcie ustawy „Prawo o Szkolnictwie Wyższym” opracowanym przez Zespół Prezydenta RP.

Podstawowym rezultatem działań Komisji było wprowadzenie pod obrady Sejmu IV kadencji kolejnego projektu ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym” (druk sejmowy 2931). Projekt ten, jakkolwiek nie miał szansy na przebicie się poprzez bariery stawiane przez „cichą” koalicję SLD i PO, to jednak zablokował wiele regulacji znajdujących się w projekcie tzw. „prezydenckim”, niekorzystnych lub zbędnych dla rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce. Praca członków Komisji podczas sejmowych debat nad ustawą pozwoliła na zmianę kilku regulacji w kierunku zbieżnym z rozwiązaniami proponowanymi przez KSN. W sytuacji dość powszechnej krytyki uchwalonej 27 lipca 2005 roku ustawy, zachowane stenogramy sejmowych dyskusji oraz zestawienia wniosków mniejszości dają dobre podstawy dla dalszej walki o właściwy kształt prawa. Startujemy teraz z dużo lepszych pozycji niż w czasie podejmowania przez KSN prac nad ustawą w roku 1998.

Komisja współdziałała również przy opracowywaniu stanowisk KSN w sprawie finansowania zadań nauki i szkolnictwa wyższego, w opiniowaniu rządowego projektu ustawy o finansowaniu nauki, a także w opiniowaniu kolejnych projektów budżetu państwa w zakresie nauki i szkolnictwa wyższego w latach 2002-06.

Przewodniczący Komisji: *Jerzy Olędzki*

KOMISJA KSN DS. LEGISLACYJNYCH

Poznań, dnia 31 marca 2006 roku

W powołanym okresie Komisja ds. Legislacyjnych Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” (KSN) pracowała w następującym składzie:

Krystyna Andrzejewska – przewodnicząca, Jarosław Mikołajewicz i Kazimierz Świrydowicz – członkowie (wszyscy będący pracownikami Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu).

Komisja w minionym okresie:

- wydała w formie pisemnej ok. 30 opinii na prośbę Komisji Zakładowych należących do Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „S” oraz
- wiele opinii i opracowań w sprawie projektów aktów normatywnych dotyczących szkolnictwa wyższego,
- udzieliła także kilkadziesiąt porad osobom i Komisją Zakładowym z zakresu prawa pracy, ubezpieczeń emerytalno-rentowych, ochrony przedemerytalnej, zwolnień adiunktów nieposiadających stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Przewodnicząca Komisji:

- uczestniczyła w negocjacjach organizowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie wprowadzenia II i III etapu poprawy wynagrodzeń dla

pracowników uczelni państwowych oraz podwyżek wynagrodzeń od 1 stycznia 2005 roku,

- przygotowała razem z Przewodniczącym Komisji ds. Płac Jerzym Żurakiem trzy projekty porozumień w sprawie poprawy wynagrodzeń w uczelniach,
- brała udział w Zespole, który opracował projekt Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy oraz uczestniczyła w negocjacjach w MEiN w sprawie zawarcia układu,
- dnia 25-27 listopada 2005 roku w Wiśle przewodnicząca uczestniczyła w spotkaniu z przedstawicielami Komisji Zakładowych Uczelni na temat „Prawa o szkolnictwie wyższym”; podczas którego to przedstawiła ona informację dotyczącą porównania ustawy z dnia 12 września 1990 roku o szkolnictwie wyższym z ustawą z dnia 27 lipca 2005 roku „Prawo o szkolnictwie wyższym”.

Komisja korzysta ze sprzętu, systemu informacji prawnej Lex i pomieszczenia Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” UAM udostępnionych przez władze Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Nie korzystamy z usług biura KSN.

Przewodnicząca Komisji: *Krystyna Andrzejewska*

KOMISJA KSN DS. ZAGRANICZNYCH

Członkami Komisji Zagranicznej są następujące osoby: A. Grząślewicz, T. Kolenda, L. Koszałka, H. Kruczek, M. Kuna-Broniowski, B. Jakubowska, E. Leszczyńska, B. Misterkiewicz, W. Pillich, K. Siciński, J. Sobieszczański, M. Suświłło, H. Witkowska, K. Małachowska.

Na działalność Komisji Zagranicznej składała się praca w Komitetach i Komisjach Education International (EI), uczestnictwo jej członków w konferencjach, seminariach i posiedzeniach organizowanych za granicą, organizacja seminariów i konferencji w Polsce, przygotowywanie materiałów dla innych Komisji KSN, Rady i Prezydium KSN, tłumaczenia korespondencji i dokumentów itd.

I. Uczestnictwo w radach i komitetach:

1. Ryszard Mosakowski nie został, niestety, ponownie wybrany do Rady Europejskiej EI w grudniu 2003 r. w Luksemburgu w czasie Konferencji EI(E) (Europejskich związków EI). Obecnie Polskę reprezentuje w Komitecie Prezes ZNP. Powodem oddania w wyborach większej liczby głosów na przedstawiciela ZNP była obawa zachodnich związków zawodowych, że przegrana ZNP mogłaby uniemożliwić integrację z WCT (Światowa Konfederacja Nauczycieli), w której ZNP odgrywa dominującą rolę (takie było nieoficjalne wyjaśnienie Zachodu). W europejskim i światowym nauczycielskim ruchu związkowym ZNP figuruje jako potężna organizacja zrzeszająca 400 000 członków.
2. Członkiem Komitetu Szkolnictwa Wyższego i Nauki Struktury Pan Europejskiej EI (EI Pan European Structure) jest Ryszard Mosakowski, który uczestniczy w jego posiedzeniach (dwa posiedzenia rocznie). Komitet ten m.in. omawia i zajmuje stanowisko wobec dokumentów i opracowań Komisji Europejskiej, dokumentów opracowywanych przez europejskich ministrów edukacji w ramach procesu bolońskiego oraz porozumień GATS. Staraniem R. Mosakowskiego koszty jego uczestnictwa w tym Komitecie są całkowicie pokrywane przez EI.
3. Członkiem Komitetu Równości Szans EI jest Elżbieta Leszczyńska, która jednak nie brała udziału w jego posiedzeniach ze względu na niepokrywanie kosztów przelotu przez EI. Prezydium KSN podjęło w przeszłości decyzję, aby nie pokrywać kosztów naszego uczestnictwa w tym Komitecie.

II. Udział w konferencjach, seminariach, dyskusjach okrągłego stołu itp.:

1. W marcu 2002 r. Monika Lankosz wzięła udział w seminarium FEMANET, organizowanym przez EUROCADRES. Koszty pokryła Komisja Krajowa.
2. W listopadzie 2002 r. Marek Kuna-Broniowski i Ryszard Mosakowski wzięli udział w Pierwszym Spotkaniu Koordynacyjnym Nauczycielskich Związków Zawodowych z Krajów Europy Środkowej i Wschodniej w Bledzie (Słowenia). Na spotkaniach tych uzgadnia się wspólne stanowiska związków zawodowych z tej części Europy w ważnych sprawach. Koszty pobytu pokryli organizatorzy, a paliwa do samo-

chodu - po połowie KSN i SKOiw (Podróż odbyto samochodem Komisji Krajowej).

3. W dniach 4-5 grudnia 2002 r. w Brukseli Jerzy Dudek, L. Drobek i K. Siciński wzięli udział w Zgromadzeniu Ogólnym UNI oraz Seminarium. Koszty paliwa pokryła KSN (podróż została odbyta prywatnym samochodem), a mieszkanie było bezpłatne.
4. W dniach 20-22 marca 2003 r. J. Dudek i M. Krzaklewski wzięli udział w seminarium w Budapeszcie p.t. „Umiejętności i mobilność: wyzwanie dla powiększenia UE”. Seminarium zostało zorganizowane przez EUROCADRES. Koszty pokrył organizator.
5. W dniach 1-3 czerwca 2003 r. Ryszard Mosakowski wzięł udział w Europejskim Spotkaniu Konsultacyjnym EI w Luksemburgu pt. „Przyszłe cele systemów edukacyjnych i szkoleniowych w Europie”. Poproszono go o przygotowanie referatu na temat procesu bolońskiego i uczestnictwo w dwóch panelach dyskusyjnych.
6. W dniach 1-2 kwietnia 2003 r. Andrzej Grząślewicz i Tadeusz Kolenda uczestniczyli w Konferencji Bałtyckiej w St. Petersburgu (Rosja). Koszty pobytu pokryli organizatorzy, a przejazdu - KSN.
7. 10-13 kwietnia 2003 r. Ryszard Mosakowski i Janusz Sobieszczański uczestniczyli w Konferencji EIE/GEW w Poczdamie. Temat: „Budowa europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego i badań naukowych”. Była to konferencja przygotowawcza do konferencji ministerialnej odbywającej się w ramach procesu bolońskiego. Konferencja ministrów odbyła się w dniach 18-19.09.2003 r. w Berlinie. Przejazd i pobyt został całkowicie pokryty przez EI (ze środków UE).
8. W dniach 12-13 września 2003 r. Ryszard Mosakowski i Janusz Sobieszczański wzięli udział w II Spotkaniu Koordynacyjnym Związków Zawodowych Nauczycielskich z krajów Europy Środkowej i Wschodniej w Istambule. Koszty pobytu pokryli organizatorzy, a przejazdu - KSN.
9. W listopadzie 2003 r. Janusz Sobieszczański i Leszek Koszałka uczestniczyli w Światowej Konferencji Szkolnictwa Wyższego i Badań Naukowych w Dakarze (Senegal). Koszty przejazdu i pobytu jednej osoby pokryło EI, a drugiej - KSN. Przygotowany przez nich wspólny referat wygłosił L. Koszałka.
10. W dniach 23-25 stycznia 2004 r. B. Jakubowska i J. Dudek przebywali w Akersbergu w Szwecji na szkoleniu zorganizowanym przez ETUCE. Temat szkolenia: Legislacja UE w kontekście jej powiększenia i reprezentacja miejsca pracy. Seminarium zostało sfinansowane prawie całkowicie przez organizatora.
11. W dniach 14-15 czerwca 2004 r. Bogusław Misterkiewicz uczestniczył w posiedzeniu Rady ETUCE i konferencji zatytułowanej: „Opracowanie polityki na temat stosowania wskaźników i punktów odniesienia”, która odbyła się w Amsterdamie. Koszty jego uczestnictwa całkowicie pokryła ETUCE (ze środków UE).
12. W dniach 22-26 lipca 2004 r. Ryszard Mosakowski i Janusz Sobieszczański uczestniczyli w Kongresie

- Światowym EI w Porto Alegre jako delegaci KSN. Koszty pobytu oraz 50% kosztów przejazdu jednego uczestnika pokryło EI, pozostałe koszty KSN.
13. Z inicjatywy R. Mosakowskiego, i na jego zaproszenie, w dniach 21-22 października 2004 r. w Gdańsku, na Politechnice Gdańskiej, odbyło się posiedzenie Stałego Komitetu Szkolnictwa Wyższego i Badań Naukowych (HERSC) Struktury Pan Europejskiej EI. Posiedzenie HERSC dofinansowała Komisja Krajowa oraz Rektor Politechniki Gdańskiej. Niewielkie koszty poniosła także KSN.
 14. W dniach 22-23 listopada 2004 r. Elżbieta Leszczyńska wzięła udział w konferencji European Learning Forum for Education (ELFE) w Brukseli. Konferencja została zorganizowana przez ETUCE. Pełne koszty uczestnictwa pokrył organizator.
 15. W dniach 25-26 listopada 2004 r. Barbara Jakubowska uczestniczyła w seminarium w Brukseli p.t. „Rekrutacja i organizowanie europejskie pracowników z wyższym wykształceniem i kadr kierowniczych a perspektywy w rozszerzeniu UE”. Seminarium zostało zorganizowane przez EUROCADRS. Połowę kosztów poniosła KSN.
 16. W dniach 30 listopada - 4 grudnia 2004 r. J. Dudek, K. Siciński, K. Oset uczestniczyli w europejskim forum w Brukseli „Zatrudnienie i konkurencyjność w europejskim sektorze. Technologia, Informatyzacja i Komunikacja”. Było to Wspólne Forum EMF i UNI-EUROPA dla sektora ICT. Koszty zostały sfinansowane w znacznej mierze przez organizatora, a częściowo przez KSN.
 17. W dniach 9-12 grudnia 2004 r. Ryszard Mosakowski uczestniczył w Konferencji Europejskiej EI i ETUCE, na której powołano strukturę Pan Europejską EI. Jej część autonomiczną stanowi ETUCE. Poczynając od tej konferencji nauczycielskie organizacje związkowe należące od WCT (Światowa Konfederacja Nauczycieli), do której należało ZNP, stały się warunkowo częścią Struktury PAN Europejskiej EI. Wobec tego, poczynając od grudniowej konferencji, jesteśmy w jednej międzynarodowej organizacji nauczycielskiej z ZNP. Pełne koszty przejazdu i pobytu na konferencji R. Mosakowskiego pokryła EI.
 18. W dniach 11-12 lutego 2005 r. w Brukseli R. Mosakowski uczestniczył w konferencji EI „**From Bologna to Bergen**” A mid term review from Academics' point of view. Koszty podróży i pobytu pokryła EI ze środków UE. Celem tej konferencji było przygotowanie stanowiska EI na konferencję europejskich ministrów edukacji w ramach procesu bolońskiego, która się odbyła w dniach 19-20 maja 2005 r. w Bergen, w Norwegii.
 19. W dniach 6-8 marca 2005 r. Barbara Jakubowska uczestniczyła w seminarium „Dialog społeczny dla kadry profesjonalnej i menadżerskiej w poszerzonej Europie” w Bukareszcie. Organizatorem był EUROCADRS, który pokrył koszty podróży i zakwaterowania.
 20. W dniach 4-5 kwietnia 2005 r. Ryszard Mosakowski uczestniczył w konferencji „GATS and Education” w Paryżu w siedzibie UNESCO. Organizatorem konferencji była EI. Pełne koszty uczestnictwa w konferencji pokrył organizator.
 21. W dniach 18-20 września 2005 r. R. Mosakowski uczestniczył w seminarium „High Level seminar on Social Dialogue” na Malcie. Koszty pobytu i podróży pokrył ETUCE.
 22. W dniach 23-25 września 2005 r. Elżbieta Leszczyńska przebywała w Wilnie na seminarium „Dialog społeczny w edukacji” Organizatorem była grupa WCT/EI. Koszty podróży i pobytu pokrył organizator.
 23. W dniach 5-8 października 2005 r., w Belgardzie, J. Sobieszczański i R. Mosakowski uczestniczyli w Okrągłym Stole dla organizacji Krajów Europy Środkowej i Wschodniej, połączonym z Seminarium Bolońskim. Na prośbę organizatora R. Mosakowski przedstawił na tym seminarium 45 minutową prezentację na temat realizacji Procesu Bolońskiego. Koszty pobytu pokryła EI, a podróży – KSN.
 24. W dniach 21-22 listopada 2005 r. Elżbieta Leszczyńska uczestniczyła w konferencji „2nd European e Learning Forum for Education” w Kopenhadze. Pełne koszty jej podróży i pobytu pokrył ETUCE ze środków UE.
 25. W dniach 5-6 grudnia 2005 r. T. Kolenda i L. Koszałka uczestniczyli w Posiedzeniu Rady ETUCE w Luksemburgu. Koszty podróży i pobytu pokrył ETUCE.
 26. W dniach 7-9 grudnia 2005 r. J. Sobieszczański i R. Mosakowski uczestniczyli w Światowej Konferencji Szkolnictwa Wyższego w Melbourne. W ramach sesji „Internationalisation” z udziałem przedstawicieli UNESCO i OECD R. Mosakowski przedstawił referat „Bologna Process and its Impact on Academic Staff”. Koszty podróży R. Mosakowskiego i pobytu obu delegatów pokryła EI, a podróży J. Sobieszczańskiego - KSN.
 27. W dniach 9-10 marca 2006 r. Leszek Koszałka przebywał na Malcie w miejscowości Sliema na seminarium „Development in Education Networking”, na którym przeszedł przeszkolenie w zakresie obsługi programu umożliwiającego szybką wymianę informacji i opinii w ramach sieci. L. Koszałka został przedstawicielem KSN w sieci „Rozwój edukacji”. Koszty podróży i pobytu pokrył organizator seminarium, czyli ETUCE.
 28. W dniach 27-28 marca 2006 r. R. Mosakowski uczestniczył w seminarium w Brukseli na temat: „Wzmocnienie dialogu społecznego w sektorze edukacyjnym”. Zaprezentowano na nim wyniki badań ankietowych w zakresie identyfikacji pracodawców w edukacji oraz przedstawiono i dyskutowano wstępnie propozycje na temat powołania Komitetu Dialogu Społecznego w Edukacji na poziomie europejskim. Koszty podróży i pobytu sfinansował ETUCE ze środków UE.
 29. W dniach 20-21 kwietnia 2006 r. w Brukseli Elżbieta Leszczyńska weźmie udział w posiedzeniu Stałego Komitetu ds. Równych Szans. Pełne koszty pokryje EI.
 30. W dniach 11-12 maja 2006 r. Elżbieta Leszczyńska będzie uczestniczyć w seminarium EI p.t. „Health and Safety in Education”. Seminarium odbędzie się w Warszawie w siedzibie ZNP. Organizatorem jest EI, która pokrywa pełne koszty uczestnictwa.
- ### III. Seminaria i konferencje organizowane w Polsce
1. W dniu 19 czerwca 2004 r. Ryszard Mosakowski wygłosił dwa referaty na temat procesu bolońskiego na seminarium ogólnopolskim poświęconym temu procesowi, a także referat na temat uznania wykształ-

czenia w UE. Seminarium odbyło się na Politechnice Warszawskiej.

2. W dniu 9 czerwca 2005 r. Ryszard Mosakowski wygłosił dwa referaty dla pracowników Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.
3. W dniach 10-11 czerwca 2005 r. Komisja ds. Zagranicznych KSN, we współpracy z Komisją Zakładową NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego zorganizowała na tym Uniwersytecie Seminarium KSN-GEW. W seminarium, poza polskimi delegatami, uczestniczyło 5 gości z GEW i dwóch z Litwy.
4. Po śmierci Milana Vachuli, odpowiedzialnego za szkolnictwo wyższe w słowackim nauczycielskim związku zawodowym, istnieją trudności ze wznowieniem współpracy z tym związkiem, w tym kłopoty ze zorganizowaniem seminarium. Zaproszeni na seminarium KSN-GEW w Olsztynie Jan Gasperan – prezydent i Ivan Haverik – wiceprezydent, powołany na miejsce zmarłego Milana Vachuli, nie przyjechali tłumacząc się brakiem czasu.

IV. Wizyty przedstawicieli EI i związków zawodowych.

1. W październiku 2002 i listopadzie 2003 r. miały miejsce nieoficjalne wizyty Sekretarza Generalnego EI Freda van Leeuwena w Polsce. W spotkaniu w Gdańsku uczestniczył Ryszard Mosakowski. W czasie rozmów, w trakcie ostatniego spotkania, ze strony gościa padła nieoficjalna sugestia, aby kolejny Kongres Światowy EI odbyć w Polsce. Ostatecznie jednak Zarząd Światowy EI zdecydował w marcu 2006 r., że z powodu braku odpowiednich warunków na zorganizowanie Kongresu EI w Polsce i innych krajach Europy Środkowej i Wschodniej (brak centrum konferencyjnego i odpowiednich warunków hotelowych) kolejny Kongres Światowy EI odbędzie się w Berlinie w dniach 22-26 lipca 2007 r.
2. W styczniu 2004 r., w Warszawie, w kontekście wyników Konferencji Europejskiej EI, z inicjatywy GEW odbyły się rozmowy pomiędzy z jednej strony KSN i SKOiW a GEW z drugiej. Ze strony „Solidar-

ności” w rozmowach uczestniczyli: Stefan Kubowicz, Janusz Sobieszkański i Ryszard Mosakowski, a ze strony GEW - Ewa Maria Stange (prezydent GEW) i Christoph Heise (wiceprezydent). Spotkanie zakończyło się wyrażeniem woli kontynuowania dalszej współpracy.

V. Opracowanie materiałów i inne działania:

1. Prawie ze wszystkich konferencji i spotkań zostały opracowane sprawozdania, w większości zamieszczone w „Wiadomościach KSN”, a także rozsyłane za pomocą internetu członków Rady KSN i Komisji Zagranicznej.
2. Przetłumaczono ważne dokumenty UE, w tym komunikat „Rola Uniwersytetów w Europie opartej na wiedzy” w celu skonsultowania go wśród członków Rady KSN. Niestety nie napłynęły żadne uwagi na jego temat.
3. Odpowiedziano na ogromną liczbę listów z zagranicy i wypełniono kilka pracochłonnych ankiet nadsyłanych przez EI.
4. Przesłano szereg protestów dotyczących prześladowań nauczycieli i związkowców w wielu krajach.
5. W dniu 19 grudnia 2004 r., na naszą prośbę, Minister Edukacji przesłał Grupie Follow-Up swoje stanowisko wspierające przyjęcie EI Pan European Structure do Procesu Bolońskiego w charakterze członka konsultacyjnego.

Uwagi:

W okresie sprawozdawczym odbyło się szereg konferencji i spotkań organizowanych przez EI i inne międzynarodowe struktury związkowe, w których nie braliśmy udziału z powodu konieczności pokrycia wszystkich kosztów – pobytu i przelotu przez organizację delegującą. Wzięliśmy tylko wtedy udział, kiedy pokryte były wszystkie koszty lub ich znaczna część. Zdarzały się także propozycje wyjazdów zagranicznych, które nie zostały wykorzystane. Na przykład z braku chętniej osoby, KSN nie był reprezentowany na seminarium w Barcelonie, którego pełne koszty pokrył organizator.

Przewodniczący Komisji Zagranicznej
Ryszard Mosakowski

KOMISJA KSN DS. JEDNOSTEK BADAWCZO-ROZWOJOWYCH

W roku 2002 delegaci obecni na WZD Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” w Augustowie wybrali 18-osobowe prezydium pionu jednostek badawczo-rozwojowych oraz 5 osobową Komisję Rewizyjną. W trakcie trwania kadencji z pracy w prezydium zrezygnowali kol. Marek Wirowski (zmiana zakładu pracy) i Andrzej Jastrzębski (przejsięcie na emeryturę). Całkowity brak aktywności wykazał kol. Andrysiak. W trakcie kadencji odbyły się dwa posiedzenia prezydium Krajowej Sekcji Nauki (EMAG - Katowice, INiG - Kraków). Przedstawiciele jednostek badawczo-rozwojowych aktywnie uczestniczyli w pracach Prezydium i Rady Krajowej Sekcji Na-

uki pełniąc w m.in. funkcje v-ce przewodniczącego, sekretarza, skarbnika i przewodniczącego stałej komisji.

W mijającej kadencji podejmowano wiele działań:

1. Organizacja seminarium dotyczącego przekształceń własnościowych JBR, na które zaproszono delegatów i wszystkie Komisje Zakładowe zrzeszone w KSN.

Przedmiotem seminarium były:

- możliwości przekształceń strukturalno-własnościowych jednostek badawczo-rozwojowych w warunkach znowelizowanej ustawy o JBR,
- zadania organów nadzorujących jednostki badawczo-

rozwojowe w procesach przekształceń strukturalno-własnościowych JBR.

Wykłady prowadzili pracownicy Instytutu Organizacji i Zarządzania w Przemysle. Uczestnicy seminarium otrzymali materiały szkoleniowe.

2. Organizacja i uczestnictwo w spotkaniach z przedstawicielami resortów odpowiadających za działalność naukową i badawczo-rozwojową:

- Komitet Badań Naukowych,
- Ministerstwo Edukacji, Nauki i Sportu,
- Ministerstwo Nauki i Informatyzacji,
- Ministerstwo Edukacji i Nauki
- Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej,
- Ministerstwo Gospodarki.

Po spotkaniach sporządzano komunikaty, które publikowane były w biuletynie „Wiadomości KSN”.

3. Opiniowanie projektów ustaw i rozporządzeń dostaw regulujących działalność w obszarach nauki i szkolnictwa m.in.;

- ustawa o finansowaniu nauki III wersje,
- ustawa o zmianie ustawy o jednostkach badawczo – rozwojowych,
- projektu budżetu w działach „Nauka” i „Szkolnictwo Wyższe” na lata 2002 – 2006,
- rozporządzenia Ministra Nauki i Informatyzacji w sprawie warunków i trybu przyznawania pomocy publicznej na badania przemysłowe i badania przedkonkurencyjne.

4. Uczestnictwo w posiedzeniach Komisji Sejmowych.

- czynny udział w dyskusjach dotyczących ustaw w sferze nauki i szkolnictwa wyższego oraz przekształceń jednostek naukowych.

5. Uczestnictwo w pracach „Porozumienia Obywatelskiego organizacji społecznych i związków zawodowych *Dla polskiej nauki, rozwoju ponad podziałami*, zawartego dnia 7 września 2004 roku. Sygnatariusze Porozumienia: Polskie Lobby Przemysłowe, Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „S”, ZZ Pracowników PAN.

6. Współpraca z Radą Główną Jednostek Badawczo – Rozwojowych poprzez uczestnictwo w Posiedzeniach Rady:

- XI Forum Rady Głównej JBR – Serock 9-10 maj 2002 rok,
- XII Forum Rady Głównej JBR – Falenty 22-23 maj 2003 rok,
- XIII Forum Rady Głównej JBR – Falenty 20-22 maj 2004 rok,

i utrzymywaniu kontaktów, co uwieńczono podpisaniem komunikatu o współpracy w siedzibie KSN w Warszawie w dniu 28 grudnia 2005 roku. W trakcie spotkania Prezydium RG i KSN omawiano problemy związane z funkcjonowaniem i przyszłością jednostek badawczo-rozwojowych w Polsce. Zwrócono szczególną uwagę na finansowanie nauki i prac badawczo-rozwojowych z budżetu państwa, z gospodarki oraz innych źródeł pozabudżetowych. Omówiono: plany przekształceń instytutów i różne koncepcje w tym zakresie; bariery w funkcjonowaniu sektora JBR utrudniające pełne wykorzystanie przez gospodarke; nieprzestrzeganie przez niektórych dyrektorów JBR przepisów prawa w sprawach pracowniczych i innych oraz przejawy nieetycznego postępowania.

7. Uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez UNI i EUROCADRES i Radę Główną JBR:

- Legislacja UE i reprezentacja miejsca pracy w kontekście poszerzenia Unii Europejskiej (EU Legislation and Workplace Representation in the context of Enlargement), Akersberga, 23 – 25 stycznia 2004 r.,
 - Konferencja „Rekrutacja i organizowanie europejskich pracowników z wyższym wykształceniem i kadr kierowniczych. Perspektywy w rozszerzonej Unii Europejskiej. Bruksela, 25 - 26 listopad 2004 r.
 - Seminarium – Szkolenie dla Kadry Menadżerskiej krajów Europy Środkowej i Wschodniej, 6 – 8 marca 2005 r. w Bukareszcie.
 - „Jednostki badawczo-rozwojowe na rzecz gospodarki opartej na wiedzy”, 27 stycznia 2005 r., W-wa FSNT NOT.
8. Organizowanie cyklicznych zebrań w Regionalnych Sekcjach (Śląsko-Dąbrowski, Małopolska).
9. Współpraca z Komisją Interwencji poprzez wspieranie Komisji Zakładowych w działaniach przeciw patologiom. W wyniku działań Komisji Interwencji uzyskano korzystne orzeczenia dla pracowników jednostek naukowych.
10. Uczestnictwo w realizacji projektu badawczego pt. „Kompleksowe działania w sprawie pozyskiwania nowych członków związku”.

W sprawozdaniu przedstawiono w skrócie najważniejsze działania podejmowane w kadencji 2002 – 2006. Szczegółowy zakres działań realizowanych przez przedstawicieli jednostek badawczo-rozwojowych jest dostępny w Biuletynie Informacyjnym Krajowej Sekcji Nauki „Wiadomości KSN”, dostępnym również na stronie internetowej pod adresem <http://www.solidarnosc.org.pl/~ksn>.

Z serdecznymi pozdrowieniami

V-ce Przewodniczący
KSN NSZZ „Solidarność”
Jerzy Dudek

SEMINARIA SZKOLENIOWE KSN W RAMACH CYKLU „AKTYWIZACJA DZIAŁANIA ORGANIZACJI ZAKŁADOWYCH”

Krajowa Sekcja Nauki organizowała szkolenia w ramach cyklu „Aktywizacja działania Komisji Zakładowych” w postaci seminariów na tematy ważne dla członków Związku, działających w różnych w zespołach i komisjach, tak w uczelniach, jak i jednostkach naukowych, osób zaangażowanych we współpracę z kierownictwem jednostek. Szczegółowo omawiano tematy związane z gospodarką finansową, realizacją podwyżek w uczelniach i wyceną jednostek podlegających przekształceniom. Oddzielnym tematem były zagadnienia związane z nowym „Prawem o szkolnictwie wyższym” i wdrażaniem procesu bolońskiego w uczelniach. Przedstawione tematy omawiano na następujących seminariach szkoleniowych:

1. ZATRUDNIENIE I FUNDUSZ SOCJALNY W UCZELNIACH I JEDNOSTKACH NAUKOWYCH. Warszawa, 10 grudnia 2003 r.
2. UPRAWNIENIA ZAKŁADOWYCH ORGANIZACJI ZWIĄZKOWYCH. Seminarium KSN oraz RSN Regionu Śl. – Dąbr. NSZZ „S”. Katowice, 27 czerwca 2003 r.
3. PODSTAWY GOSPODARKI FINANSOWEJ SZKÓŁ WYŻSZYCH. Warszawa, 30 października 2003 r.
4. ZATRUDNIENIE I FUNDUSZ SOCJALNY W UCZELNIACH I JEDNOSTKACH NAUKOWYCH. Seminarium KSN oraz RSN Regionu Śl. – Dąbr. NSZZ „S”. Katowice, 10 grudnia 2003 r.
5. OCENA GOSPODARKI FINANSOWEJ SZKÓŁ WYŻSZYCH I JEDNOSTEK NAUKOWYCH. Warszawa, 29 stycznia 2004 r. Specjalne wydanie „Wiadomości KSN” nr 1A/2004 z materiałami seminarium.
6. III ETAP PODWYŻEK PŁAC W SZKOLNICTWIE WYŻSZYM. Zasady realizacji i zagrożenia. Warszawa, 29 maja 2004 r.
7. PROCES BOŁOŃSKI I JEGO REALIZACJA W EUROPIE. Seminarium KSN i KZ NSZZ „S” Politechniki Warszawskiej we współpracy z Rektorem Politechniki Warszawskiej. Warszawa, 19 czerwca 2004 r. Specjalne wydanie materiałów z seminarium.
8. METODY WYCENY WARTOŚCI JEDNOSTEK NAUKOWYCH. Warszawa, 14 października 2004 r. Specjalne wydanie „Wiadomości KSN” z materiałami seminarium.
9. AKTUALNE PROBLEMY NAUCZYCIELI AKADEMICKICH W POLSCE I W NIEMCZECH. Seminarium KSN NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” oraz GEW (Bildungs- und Förderungswerk der Gewerkschaft Erziehung und Wissenschaft). Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn 10-11 czerwca 2005 r. Omówiono tematy:
 - Artystyczne szkolnictwo wyższe.
 - Finansowanie badań naukowych.
 - Problemy pozyskiwania nowych członków związku.
 - Najważniejsze problemy procesu bolońskiego - szanse i zagrożenia dla nauczycieli akademickich.
 - Współpraca naukowa w programach naukowych i projektach w ramach programów unijnych.
10. ZADANIA UCZELNIANYCH ORGANIZACJI ZWIĄZKOWYCH w świetle ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym”. Seminarium KSN i RSN Reg Śl.-Dabr. Wisła, 25 – 27 listopada 2005 r.

Członkowie Związku nieuczestniczący w seminariach mogą zapoznać się z częścią prezentowanych mate-

riałów szkoleniowych w specjalnych numerach „Wiadomości KSN”:

1. PODSTAWY GOSPODARKI FINANSOWEJ SZKÓŁ WYŻSZYCH I METODY JEJ OCENY (materiały szkoleniowe). „Wiadomości KSN” nr 1A/2004. Numer specjalny.

2. WYCENA WARTOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW z uwzględnieniem jednostek badawczo-rozwojowych. „Wiadomości KSN” nr 11-12A/ 2004 r. Numer specjalny.

W okresie prac nad projektem ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym”, dla przedstawienia możliwości i przykładu radykalnej zmiany modelu awansu naukowego, opisano pracę wykonaną w Niemczech. Szczegółowo przedstawiono całą debatę w Parlamencie niemieckim nad wprowadzeniem nowej ustawy ramowej dla szkolnictwa wyższego, która m.in. ogranicza wielkie znaczenie habilitacji dla awansu naukowego. Materiał opublikowany jest pt. DEBATA PARLAMENTARNA NAD REFORMĄ SZKOLNICTWA WYŻSZEGO W NIEMCZECH. „Wiadomości KSN” nr 10A/2002. Numer specjalny.

Dla szerszego zapoznania środowiska akademickiego celowością i możliwością reformy szkolnictwa wyższego na przykładzie Niemiec, artykuł na ten temat opublikowano w „Forum Akademickim”¹.

W obchody rocznicy 25-lecia NSZZ „S” KSN włączył się zachęcając członków Związku do opisywania obserwacji z okresu własnej aktywności związkowej i publikując je w specjalnych wydaniach „Wiadomości KSN”: 25 – lecie NSZZ „S”. „Wiadomości KSN” nr 9-10A/2005 i 11-12A/2005.

W ramach współpracy z niemieckim związkiem nauczycielskim GEW na jego zaproszenie przedstawiciel KSN W. Pillich kontynuował rozpoczęte w roku 1998 uczestniczenie w Szkołach Letnich GEW, występując na nich z wypowiedziami:

1. Pillich W.: Aufgaben polnisches Hochschulsystem und Erwartungen angesichts Erweiterung Europaunion (Zadania polskiego systemu szkolnictwa wyższego i oczekiwania wobec rozszerzenia Unii Europejskiej). 21. GEW-Sommerschule: Alternativen denken, Blockaden überwinden, strategisch handeln. Über das Management of Change in Hochschule und Forschung. Veranstaltet von der Gewerkschaft Erziehung und Wissenschaft und dem Bildungs- und Förderungswerk der GEW. 26.08 - 1.09.2001, Akademie am Meer, Klappholtal/Sylt (Niemcy).
2. Pillich W.: Entwicklung des Hochschulwesens in Polen (Rozwój szkolnictwa wyższego w Polsce). 22. GEW-Sommerschule: Bildung - Ware oder öffentliches Gut? Über die Finanzierung von Bildung und Wissenschaft. Veranstaltet von der Gewerkschaft Erziehung und Wissenschaft und dem Bildungs- und Förderungswerk der GEW. 25 - 31.08.2002, Akademie am Meer, Klappholtal/Sylt (Niemcy).
3. Pillich W.: Konzeptionen zur Beschäftigung von Akademikern in Polen (Koncepcja zatrudniania nauczy-

¹ W. Pillich, Jak to zrobili w Niemczech. „Forum Akademickie”, nr 5-6/ 2002, s. 62-64.

cieli akademickich w Polsce). 23. GEW-Sommerschule: Flexibilisierung und Wettbewerb. Über die Attraktivität der Arbeitsbedingungen in Hochschule und Forschung. Veranstaltet von der Gewerkschaft Erziehung und Wissenschaft und dem Bildungs- und Förderungswerk der GEW. 24 - 30.08.2003, Akademie am Meer, Klappholtal/Sylt (Niemcy).

4. Pillich W.: Mancher Aspekte des Bologna-Prozess (Pewne aspekty procesu bolońskiego). 24. Sommerschule: Bologna-Universitäten? Über Umfang und Struktur des Tertiären Bereichs in Deutschland. Veranstaltet von der Hans-Böckler-Stiftung in Kooperation mit der Gewerkschaft Erziehung und Wissenschaft und dem Bildungs- und Förderungswerk der GEW. 29.08 - 04.09.2004, Akademie am Meer, Klappholtal/Sylt (Niemcy).

Opracował: Wojciech Pillich

LUSTRACJA

ZESTAWIENIE OSÓB, KTÓRE PODDAŁY SIĘ LUSTRACJI

Informacja opracowana na podstawie dokumentów nadesłanych do KSN NSZZ „Solidarność”

Nazwisko i imię, funkcja	Opis starań
Błaszczyk Ewa	W wyniku wystąpienia do IPN otrzymała status pokrzywdzonego – zaświadczenie nr 82/2002 z dn. 24.10.2002 r. z Łodzi.
Chrapkowska Anna,	Ksero złożonego wniosku do IPN nr WP 0000 6938 z dn. 31.03.2006 r.
Duda Jacek, delegat KZ z Politechniki Lubelskiej.	Ksero złożonego wniosku do IPN nr 4583 z dn. 23.03.2006 r., Lublin.
Figiel Andrzej Józef,	Ksero złożonego wniosku do IPN nr WP WR 00004903 z dn. 31.03.2006 r., Wrocław.
Fornal Lesław, delegat KZ z Akademii Ekonomicznej w Katowicach.	Ksero złożonego wniosku do IPN nr Ka 00006535 z dn. 06.04.2006 r.
Gudra Tadeusz,	Ksero złożonego wniosku do IPN nr WP 00004974 z dn. 11.04.2006 r., Wrocław.
Jankowski Ludomir,	Ksero złożonego wniosku do IPN nr WP WR 00004984 z dn.05.04.2006 r., Wrocław.
Kaczor Józef, członek Rady KSN NSZZ „S”.	W wyniku wystąpienia do IPN otrzymał status pokrzywdzonego nr BULu-5532-116/04 z dn. 04.05.2004 r., Lublin.
Koszałka Leszek, delegat KZ Politechniki Wrocławskiej.	Ksero złożonego wniosku do IPN nr WP 00004906 z dn. 04.04.2006 r., Wrocław.
Kotyński Andrzej, delegat KZ Akademii Medycznej w Łodzi.	Ksero złożonego wniosku do IPN nr Łd 00003202 z dn. 31.03.2006 r.
Kryś Elżbieta, delegat KZ Uniwersytetu Łódzkiego	Ksero złożonego wniosku do IPN nr Łd WP 00003992 z dn. 11.04.2006 r.
Lenkiewicz-Piontek Katarzyna,	Ksero złożonego wniosku do IPN nr WP 00006936 z dn.31.03.2006 r.
Matuszewska Małgorzata	Ksero złożonego wniosku do IPN nr WP 00006935 z dn. 30.03.2006 r.
Modzelewska-Artzt Anna, delegat KZ Instytutu Wzornictwa Przemysłowego w Warszawie.	Ksero złożonego wniosku do IPN nr WP 00006924 z dn. 28.03.2006 r.
Orkisz Janusz, delegat KZ Politechniki Krakowskiej.	Ksero złożonego wniosku do IPN nr Kr 00007332 z dn. 30.03.2006 r.
Perzyński Andrzej Antoni,	Ksero złożonego wniosku do IPN nr WPLU 00004083 z dn. 03.02.2005 r.
Prabucki Wojciech, KZ NSZZ „S.” przy Uniwersytecie Gdańskim	Ksero złożonego wniosku do IPN nr GD 00009152 z dn. 03.04.2006 r.
Sawicki Marek, członek Rady KSN NSZZ „S” przy Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.	Ksero złożonego wniosku do IPN nr Kr 00007334 z dn. 31.03.2006 r., Kraków.
Szarska Stanisława,	Ksero złożonego wniosku do IPN nr 00004975 z dn.11.04.2006 r., Wrocław.
Tomczak Mirosław, delegat KZ w Białymstoku.	W wyniku wystąpienia do IPN otrzymał status pokrzywdzonego nr BUBi-III-5532-167(WP1403)-5/04 z dn. 18.10.2004 r., Białystok.
Wala Danuta, delegat KZ Politechniki Wrocławskiej.	Ksero złożonego wniosku do IPN nr WP 00004982 z dn. 05.04.2006 r., Wrocław
Wrzolek Tomasz,	Ksero złożonego wniosku do IPN nr 00006371 z dn. 06.03.2006 r., Katowice.
Zaborowski Stanisław,	Ksero złożonego wniosku do IPN nr WP kir 00004965 z dn. 07.04.2006 r., Wrocław
Zajęcki Janusz, delegat KZ Politechniki Krakowskiej.	W wyniku wystąpienia do IPN otrzymał status pokrzywdzonego nr BUKrIII-5532-1355-(4)/02 z dn. 14.10.2004 r.
Zemanek Aleksander Zbigniew, delegat KZ Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach	Ksero złożonego wniosku do IPN nr WP Ka 00006487 z dn. 23.03.2006 r., Katowice.

MODEL KARIERY NAUKOWEJ W POLSCE

Trwa dyskusja na temat nowego modelu kariery akademickiej, zainicjowana przez zespół pod kierunkiem prof. F. Ziejki, powołany przez KRASP oraz prezydium PAN. Zespół deklaruje zamiar zebrania opinii różnych

środowisk na ten temat, w celu opracowania podstaw nowych przepisów (ustawy) dotyczących kariery akademickiej. Zamierzamy publikować opinie, które do nas trafiają. Poniżej jeden z nadesłanych tekstów.

(Red.)

Krzysztof Schmidt-Szałowski

W SPRAWIE KARIERY AKADEMICKIEJ

Zmiany, które należy wprowadzić do przepisów kształtujących model kariery akademickiej, powinny dotyczyć przede wszystkim trybu nadawania stopnia doktora, uprawnień osób posiadających ten stopień oraz zasad postępowania przy angażowaniu pracowników uczelni i instytucji naukowych. Inne słusznie postulowane zmiany, jak np. zniesienie stopnia doktora habilitowanego oraz tytułu profesora, są wprawdzie pożądane, jednak są mniej istotne, pod warunkiem, że sprawy podstawowe zostaną właściwie rozwiązane.

Trzeba podnieść rangę doktoratu, tak aby był on świadectwem kwalifikacji do samodzielnego prowadzenia badań i kierowania zespołami badawczymi. W tym celu konieczne są takie zmiany w prowadzeniu przewodów doktorskich, które zapewnią znacznie bardziej obiektywną niż obecnie ocenę kwalifikacji kandydata, na podstawie jego pracy doktorskiej i dorobku naukowego. Należy m.in. ograniczyć wpływ, jaki ma często pozycja promotora, na ocenę wyników pracy doktoranta. Można to uzyskać wprowadzając proste i oczywiste rozwiązania. Przede wszystkim rozprawa doktorska, jej recenzje oraz odpowiedzi doktoranta na recenzje, powinny być ogólnie dostępne w formie elektronicznej. Wniosek o nadanie stopnia doktora powinna przedstawiać Radzie Wydziału, prowadzącej przewod, komisja złożona z recenzentów rozprawy oraz specjalistów z właściwej dyscypliny, jednak niezatrudnionych w uczelni (instytucji), w której prowadzi się przewod doktorski. Wniosek komisji, ustalony na podstawie oceny rozprawy oraz wyniku egzaminu, powinien zawierać wynik głosowania komisji oraz uzasadnienie merytoryczne, dotyczące treści rozprawy doktorskiej, przedstawione w

postaci zrozumiałej także dla tych członków Rady, którzy nie są specjalistami w zakresie danej dyscypliny. (Obecnie recenzje rozpraw doktorskich na ogół nie spełniają tego warunku.) Ważnym czynnikiem wpływającym na obiektywność decyzji o nadaniu stopnia doktora, podjętych w danej jednostce, powinna być ich okresowa analiza przez odpowiedni czynnik zewnętrzny (np. PKA), z możliwością zawieszenia lub cofnięcia Radzie Wydziału uprawnień do prowadzenia przewodów doktorskich w przypadku stwierdzenia uchybień.

Stopień doktora powinien stanowić formalny dowód kwalifikacji kandydata do podejmowania pracy na każdym stanowisku w wyższej uczelni lub instytucji naukowej. Natomiast racjonalna polityka kadrowa wymaga stosowania rzeczywistych konkursów na stanowiska pracowników nauki, otwartych dla wszystkich kandydatów mających odpowiednie kwalifikacje. Ich dorobek naukowy oraz przebieg dotychczasowej pracy powinny być podawane do wiadomości publicznej (np. przez internet). Habilitacja, którą można traktować jako drugi doktorat, powinna być oczywiście brana pod uwagę jako istotny element dorobku kandydata. Rozstrzygnięcie konkursu należy powierzyć zespołowi odpowiedniej rangi specjalistów z właściwej dyscypliny, niezatrudnionych w instytucji ogłaszającej konkurs. Pożądany byłby udział recenzentów zagranicznych. Wyniki konkursu wraz ze składem zespołu oceniającego oraz uzasadnieniem, powinny być publikowane. Trzeba dodać, że jawność dorobku naukowego powinna dotyczyć wszystkich pracowników nauki, w okresie gdy mają oni stałe zatrudnienie w uczelniach lub innych instytucjach naukowych.

SPRAWY ZAGRANICZNE

SPRAWOZDANIE Z SEMINARIUM ETUCE

W MIEJSCOWOŚCI SLIEMA NA MALCIE

„Development in Education Networking”

(„Rozwój Sieci Edukacyjnej”)

Wrocław, 15 marzec 2006 r.

W dniach 9-10 marca 2006 r. odbyło się Seminarium ETUCE w miejscowości Sliema na Malcie.

Obrady odbywały się w salach konferencyjnych Hotelu Victoria w Sliema, w języku angielskim, który został przyjęty jako obowiązujący w Sieci Edukacyjnej. W obradach uczestniczyło 35 osób z 25 krajów Unii Europejskiej oraz Bułgarii i Rumunii. Organizatorem spotkania był ETUCE. W spotkaniu uczestniczył Sekretarz Generalny Martin Romer wraz z 3 pracownikami Sekretariatu ETUCE. Nasz kraj reprezentowany był przez KSN NSZZ „Solidarność” (autor niniejszego sprawozdania) oraz ZNP (przedstawicielem była p. Barbara Kałuska pracująca na ½ etatu w zespole ds. współpracy międzynarodowej ZNP). Koszty seminarium obejmujące przelot na Maltę, trzy noclegi w hotelu, dwa lunchy, jedną kolację i dwugodzinną wycieczkę po wyspie Malta zostały pokryte ze środków Unii Europejskiej (koszty podróży lotniczej na trasie Warszawa – Malta - Warszawa, po przesłaniu stosownych dokumentów, zostaną zrefundowane).

ETUCE czyli European Trade Union Committee for Education (Europejski Komitet Związków Zawodowych dla Edukacji) jest częścią składową Struktury Pan Europejskiej EI (EI Pan European Structure) skupiającej nauczycielskie związki zawodowe z krajów należących do Unii Europejskiej oraz EFTA. ETUCE jest partnerem społecznym Unii Europejskiej w dziedzinie edukacji i badań naukowych.

W pierwszej części Seminarium przedstawiciele ETUCE przedstawili sfery działalności w ostatnim okresie, w szczególności takie jak interpretacja celów Strategii Lizbońskiej w kierunku poprawy jakości edukacji, wprowadzenie mechanizmów uwzględniających zapotrzebowanie społeczne, otwarcie systemu edukacyjnego na społeczność lokalną, naukową i międzynarodową, inspirowanie do kształcenia przez całe życie oraz opracowywanie wskaźników umożliwiających monitorowanie aktualnej sytuacji i trendów w Europie w zakresie oświaty, kształcenia i organizacji szkoleń. Wystąpienia były nawiązaniem do Konferencji ETUCE, która odbyła się w grudniu 2005 r. w Luksemburgu (skład uczestników konferencji i seminarium pokrywał się w minimalnym zakresie - oprócz mnie były to jeszcze trzy osoby). W najbliższym czasie Rada Wyko-

nawcza ETUCE (ETUCE Executive Board) jest zobowiązana przygotować stanowisko na jesienny szczyt europejski w 2006 r. w odniesieniu do propozycji przyjęcia europejskich ram kwalifikacji (EQF) oraz zasad szkolenia nauczycieli, uczenia dorosłych (LLL) i utworzenia konsorcjum europejskiego do prowadzenia badań ogólnoeuropejskich w zakresie postępów w edukacji z użyciem wybranych, istotnych wskaźników. Stąd istnieje potrzeba sprawnego funkcjonowania Sieci ETUCE – grupy dyskusyjnej w sieci Internet umożliwiającej szybką wymianę informacji i opinii między przedstawicielami związków zawodowych.

Druga część Seminarium poświęcona była szkoleniu (w formie kilkugodzinnych warsztatów komputerowych prowadzonych przez instruktora ze Szwecji) w zakresie posługiwania się narzędziami umożliwiającymi aktywną działalność w ramach *Networku* (*Sieci*). Uczestniczyło w warsztatach 22 członków Seminarium, w tym większość po raz pierwszy. Okazało się, że jest to „drugie podejście” w celu kreowania *Networku*. Pierwsze odbyło się ok. 1,5 roku temu, niestety po krótkim okresie aktywności działalność *Networku* praktycznie zamarła, być może ze względu na skład personalny uczestników – tym razem zostały przeszkolone w większości nowe osoby, w tym autor sprawozdania.

Na zakończenie Seminarium dostałem płytkę CD z wgranym oprogramowaniem umożliwiającym zainstalowanie *Networku* na moim komputerze w Polsce. Wyraźnie podkreślone zostało przez prowadzących obrady członków Sekretariatu ETUCE, że włączenie się nowych członków do *Networku* będzie możliwe po odesłaniu przez kierownictwa związków zawodowych dokumentów potwierdzających upoważnienia dla reprezentantów związków, gdyż w *Networku* mają oni reprezentować stanowisko danego związku zawodowego, a nie tylko swoje osobiste opinie.

Ogólna moja refleksja jest taka, że wyjazd był niezmiernie pożyteczny, pozwolił mi zapoznać się z problematyką, doświadczeniami innych krajów i organizacji związkowych i nawiązać kontakty – co zapewni stosowne przygotowanie do akcji i działań, których będzie coraz więcej w związku z naszą obecnością w Unii Europejskiej.

Leszek Koszałka

SPRAWOZDANIE Z SEMINARIUM ETUCE

„WZMOCNIENIE DIALOGU SPOŁECZNEGO W SEKTORZE EDUKACJI”

Bruksela, 27-28 marca 2006 r.

W dniach 27-28 marca 2006 r. w Brukseli odbyło się seminarium zatytułowane „Wzmocnienie europejskiego dialogu społecznego w sektorze edukacyjnym”. W seminarium wzięło udział prawie 80 osób. Wśród uczestników byli zarówno związkowcy, jak i po raz pierwszy przedstawiciele szeregu krajowych organizacji pracodawców w dziedzinie edukacji. Sekcję Krajową Oświaty i Wychowania reprezentowała Halina Kurpińska, a Krajową Sekcję Nauki - niżej podpisany. W uzgodnieniu z ZNP (byliśmy zobowiązani do uzgodnienia przez ETUCE) zaprosiliśmy, jako przedstawiciela pracodawców, Ewę Mariannę Maniszewską – dyrektora zespołu szkół nr 55 im. Gen. S. Maczka (Gimnazjum nr 76 z oddziałami integracyjnymi i XCIV Liceum Ogólnokształcącego) członka „Solidarności”. Ciekawostką jeśli chodzi o Ewę Maniszewską jest to, że jest ona jedynym w swojej szkole członkiem „Solidarności”. Do ZNP w jej szkole należy 70 osób.

Seminarium było częścią prac ETUCE rozpoczętych około roku temu na temat wzmocnienia dialogu społecznego w sektorze edukacyjnym zarówno na poziomie krajowym, jak i europejskim, mając na uwadze ustanowienie formalnego europejskiego dialogu społecznego w edukacji na poziomie europejskim.

Impulsem do zorganizowania seminarium, o którym informowałem Radę KSN w swoich mailach, była ankieta opracowana przez kolegę z Finlandii Riku Maitilainena, który jest doradcą ETUCE. Ankieta dotyczyła identyfikacji pracodawców w sektorze edukacyjnym. Pewnej pomocy w wypełnieniu ankiety udzielił mi Wojciech Pillich. Niestety zarówno Wojciech Pillich, jak i kilka innych osób, którym proponowałem wyjazd do Brukseli, odmówiło wyjazdu tłumacząc się brakiem czasu. Nikt z Rady KSN, ani Komisji ds. Zagranicznych, nie zgłosił się do wyjazdu w odpowiedzi na mój mail. Mimo, że nie miałem czasu, musiałem poprzekładać zajęcia i sam pojechać, gdyż nie wypadało, aby nasza organizacja nie była tam reprezentowana, zwłaszcza że koszty całkowicie pokryło ETUCE ze środków UE.

Jednym z gości zaproszonych na seminarium był Charles Nolda (Wielka Brytania) reprezentujący organizację pracodawców sektora publicznego na poziomie europejskim CEEP. Postanowiłem jego wystąpienie zarejestrować. Wydaje mi się ono ważne z punktu widzenia działań podejmowanych przez ETUCE. Długi fragment tego wystąpienia zamieszczony został niżej:

„Będę mówił o tym, co można nazwać kryterium sukcesu sektorowego dialogu społecznego i skąd będziemy wiedzieć, czy odniesiemy sukces. Następnie będę chciał się przyjrzeć czterem sprawom, które są absolutnie niezbędne dla rozważenia konstrukcji dowolnego dialogu społecznego dla edukacji. Po trzecie, powiem o doświadczeniach w tej i innych dziedzinach sektora publicznego w ustanowieniu europejskiego sektorowego dialogu społecznego, a następnie o doświadczeniach w dziedzinie dialogu

społecznego w zakresie rządów lokalnych, szpitali i centralnej administracji publicznej. Po czwarte, powiem wam trochę o organizacji, którą reprezentuję, czyli o CEEP.

Chcę wam powiedzieć, że tym, czego obie strony (pracodawcy i pracownicy) nie chcą osiągnąć, jest miejsce gdzie prowadzi się jałowe dyskusje (*talking shop*). Czego natomiast chcemy, to forum, w pełni czy prawie w pełni reprezentatywne po obu stronach. To, od czego zaczniemy po stronie pracodawców, będzie na początku małe, a następnie, mam nadzieję, będzie się stawało coraz większe. **Po drugie**, to co zamierzamy dyskutować i realizować musi być odpowiednie dla pracodawców i pracowników. **Po trzecie**, musi być łatwo wyjaśnione nie tylko decydnym, ale całemu sektorowi edukacyjnemu, czyli ludziom w szkołach, instytucjach naukowych itp.

Po czwarte, musimy zaakceptować zasadę subsydiarności, przez którą rozumiem **punkt piąty**: Powinniśmy dyskutować i działać na poziomie europejskim tylko wówczas, gdy czyniąc to wnosimy jakąś wartość. Nie ma sensu powtarzać na poziomie europejskim tego, co może być lepiej wyrażone i zrealizowane na poziomie krajowym lub niższym. Tak więc mamy pięć kryteriów sukcesu, które chcę wam zasugerować.

Przechodząc do spraw tworzenia dialogu społecznego na poziomie europejskim w dziedzinie edukacji warto wymienić sprawy, którymi należy się zająć:

- Kim są partnerzy społeczni w edukacji? Odpowiedź na to pytanie nie jest tak prosta, jak by się mogło wydawać;
- Jaki ma być zakres dialogu społecznego, który ustanawiamy? Kto powinien być nim objęty? Czy mówimy tylko o nauczycielach, czy także o pracownikach pomocniczych? O jakich instytucjach edukacyjnych rozmawiamy?
- Musimy mieć jakiś pomysł od samego początku na temat programu, który rozpoczniemy razem realizować.
- Nie powinniśmy zaskakiwać się wzajemnie rodzajem wyników, których oczekujemy.

Jeśli poszukujecie w dialogu społecznym typowej „wolnej maszyny”, która określiłaby warunki emerytur i płace wszystkich nauczycieli w Europie, to nie uzyskacie tego w okresie mego życia i życia moich wnuków. To nie są tego rodzaju sprawy, których rozwiązywania na poziomie europejskim oczekują pracodawcy.

Kim są więc partnerzy społeczni? Dla nauczycieli to oczywiście ETUCE. Jesteście całkowicie lub prawie całkowicie reprezentatywni. I nie ma nikogo, kto by to kwestionował. Większość pracodawców nauczycieli nie należy do organizacji, do której ja należę (CEEP). Niestety większość pracodawców nauczycieli nie należy, nie są członkami żadnej organizacji nauczycielskiej i wobec tego nie są reprezentowani na poziomie europejskim. Jeśli zakończymy tworzenie organizacji europejskiej, jak ostatnio

uczyniono w odniesieniu do szpitali, musimy sprowadzić do organizacji europejskich te kraje, które nie mają swojej reprezentacji.

Przechodząc do zakresu dialogu, przez który rozumiem rodzaje pracowników, o których mówimy, to czy mówimy tylko o nauczycielach, czy także o pracownikach pomocniczych? O jakich instytucjach edukacyjnych mówimy? O jakim poziomie edukacji? O przedszkolach, szkołach podstawowych, średnich, o uniwersytetach, o szkolnictwie zawodowym? Mamy także podział z punktu widzenia własności: szkoły finansowane ze środków publicznych, prywatnych, szkoły prowadzone przez kościół.

A teraz o programie. Dla niektórych ludzi dialog społeczny oznacza negocjacje zbiorowe. Sądzę jednak, że na poziomie europejskim jest to szersze pojęcie. W moim przekonaniu dialog na poziomie europejskim obejmuje wzajemne uczenie się, prowadzenie wzajemnych dyskusji, lobbying, a także negocjowanie. Sądzę, że jest ogromnie dużo spraw, o których się możemy od siebie wzajemnie dużo nauczyć, w tym o systemach w różnych krajach. Wy to już zaczęliście. Ale lepiej, łatwiej i szybciej można się nauczyć razem - związkowcy z pracodawcami. Mówiąc o programie mamy także na myśli badania, produkowanie danych porównawczych, a także identyfikację potencjalnie dobrych praktyk. Jeśli chodzi o dyskusję to istnieje szereg spraw, w których możemy mieć wspólny interes. Na czele mojej listy takich spraw są zmiany demograficzne, ale także naciski na zmiany programów kształcenia, metod nauczania oraz organizacji szkół i innych instytucji edukacyjnych. Są to sprawy o ogromnym znaczeniu dla obu stron. Istnieje potencjalny program lobbyngu, na który będziemy chcieli odpowiedzieć wspólnie, np. w przypadku konsultacji ze strony Komisji Europejskiej, czy oddziaływania na Parlament Europejski.

Jestem pewien, iż wiecie, że jest szereg traktatów, które nie pozwalają, aby zajmować się płacami na poziomie europejskim. Aby uniknąć późniejszego rozczarowania, należy pamiętać, że każda grupa pracodawców będzie bardzo niechętna temu, aby ją wciągnąć w negocjacje paneuropejskie na temat spraw, którymi zajmujecie się na poziomie krajowym, na poziomie państwa członkowskiego, jak płace i warunki pracy. To nie oznacza, że nie ma spraw wokół płac i warunków pracy, o których nie można by rozmawiać. Myślę, że negocjacje zbiorowe należą do takich form, do których strona pracodawców byłaby niechętna przystąpić. To prowadzi mnie do końcowej sprawy, którą jest rodzaj wyników. W dialogu międzysektorowym, który znam, istnieje szereg różnych wyników. My uzgodniliśmy ramy działania, które w istocie określiły program dla naszych krajowych partnerów społecznych. Mamy wspólne raporty, wspólne wytyczne, wspólny lobbying i pewne ramowe porozumienia. Na przykład, niedawno rozpoczęliśmy negocjacje z ETUC (Europejska Konfederacja Związków Zawodowych) na temat przemocy i molestowania w miejscu pracy. Wyniki tych negocjacji będą miały potencjalny wpływ na każde miejsce pracy w UE, w różnych sektorach, w tym w szkołach i innych instytucjach edukacyjnych.

Są to sprawy, o których powinni wiedzieć konstruktorzy dialogu społecznego, zanim zostanie on uruchomiony. Potrzebne są długie i uważne dyskusje. Jasne,

że związki zawodowe i pracodawcy przystąpią do tych dyskusji z nieco innymi punktami widzenia i innymi celami. Będą musiały być zawierane pewne kompromisy.

Co się działo w tej dziedzinie w innych dziedzinach sektora publicznego. Od 2-3 lat istnieje Sektorowy Komitet Dialogu Społecznego dla Rządu Lokalnego. Stronami tego procesu są, po stronie pracodawców, Rada Europejskich Samorządów Miejskich i Regionów (*Council of European Municipalities and Regions*) – CEMR, natomiast po stronie związków zawodowych jest Europejski Związek Usług Publicznych - EPSU (*European Public Services Union*). Uzgodnionymi celami tego komitetu jest przekazywanie wydyskutowanych opinii na temat polityki społecznej i zatrudnienia. Drugim celem jest opracowanie i rozwijanie dialogu na poziomie europejskim i krajowym w tym sektorze. Porozumienie nie określa rodzaju pracowników, których ono dotyczy. Zakłada się jednak, że obejmuje ono ogólnie zatrudnionych w lokalnych rządach (w przypadku Polski - w lokalnych samorządach).

W dniu 17 marca 2006 r. odbyło spotkanie rozpoczynające dialog społeczny w sektorze szpitali. Potrzeba było 5 lat, aby utworzyć dialog społeczny na poziomie europejskim w sektorze szpitalnictwa. Główną trudnością w przypadku szpitali było to, co czeka także sektor edukacyjny, że trzeba było utworzyć całkowicie nową organizację po stronie pracodawców, która nosi skrót HOSPEEM. (European Hospital and Healthcare Employers Association – Europejskie Stowarzyszenie Szpitali i Pracowników Ochrony Zdrowia). Partnerzy tego dialogu uzgodnili realizować program pracy na obecny rok, który będzie się koncentrował na trzech sprawach. Pierwszą jest rekrutacja i utrzymanie personelu, drugą - profil wiekowy w sektorze, który prawdopodobnie, tak jak w całym w sektorze publicznym, w tym – edukacyjnym, cechuje średni wiek. Trzecią sprawą są wymagania nowych umiejętności w tym sektorze.

Publiczna Administracja Centralna to trzeci sektor, gdzie istnieje organizacja reprezentująca dyrektorów administracji publicznej różnych państw członkowskich UE – ludzie z rządu centralnego zorganizowali się w sieci noszącej nazwę UPAN i spotykają się nieformalnie z EPSU (European Public Services Union – Europejski Związek Usług Publicznych) i innymi organizacjami. Zgodnie z moją wiedzą oni są daleko i nigdy nie dotrą do punktu formalnego dialogu społecznego. Jednak za każdym razem, gdy spotykają się ze związkami zawodowymi, dyskusja dotyczy ważnych spraw. Tak więc oni mają de facto dialog społeczny za pomocą środków nieformalnych w sposób bardzo pragmatyczny, bez wracania do swoich szefów (premierów, prezydentów) z informacją, że coś uzgodnili między sobą.

Obiecałem powiedzieć nieco o CEEP. Organizacja istnieje od początku lat 60. Jest to sieć pracodawców w dziedzinie usług publicznych. Jest to jeden z czterech międzysektorowych partnerów społecznych. Jedną ze stron związkowych dla nas jest ETUC, do którego jesteście afiliowani. Są trzy organizacje po stronie pracodawców. UNICE reprezentuje pracodawców sektora prywatnego. Byłem zaskoczony dowiadując się z raportu Riku (Riku Maitilainen), że niektóre organizacje pracodawców nauczycieli są afiliowane w UNICE. Oni nie powinni tam być, lecz powinni być w CEEP. Jest czwarty partner spo-

teczny reprezentujący małe i średnie przedsiębiorstwa, a 80% pracodawców w Europie to małe i średnie przedsiębiorstwa. Dlatego są oni dość ważni. Uważamy, że około ¼ siły roboczej jest zatrudniona w sektorze publicznym. Zgodnie z danymi europejskimi jest 13,9 mln ludzi w edukacji, co stanowi około 6% siły roboczej. W związku z tym dla nas jesteście bardzo ważni, bo stanowicie około 25% naszego potencjalnego rynku pracy. CEEP organizuje krajowe sekcje i, biorąc pod uwagę mój kraj Wielką Brytanię, reprezentujemy rząd lokalny, krajową służbę zdrowia, która w moim kraju jest poza rządem lokalnym, rząd centralny, pracodawców uniwersytetów i transport londyński. W innych krajach, gdzie zakres prywatyzacji był mniejszy, naszym członkiem jest kolej, a także inne niesprywatyzowane branże.

Jestem wdzięczny, że ETUCE zamówił te badania (Chodzi o ankietę Riku Maitilainena). Uważam, że identyfikacja pracodawców w sektorze edukacyjnym jest najbardziej złożona, bardziej niż w jakimkolwiek innym sektorze.”

Prezentacja komputerowa referatu Martina Romera Sekretarza Generalnego ETUCE

Martin Romer, Sekretarz Generalny ETUCE, w swojej prezentacji poinformował m.in., że ostatecznym celem podjętej pracy jest ustanowienie Komitetu Sektorego Dialogu Społecznego w Dziedzinie Edukacji na poziomie UE. W skład tego komitetu, zgodnie z koncepcją Martina, wchodziłyby:

- krajowi przedstawiciele organizacji pracodawców i związków zawodowych - po jednym przedstawicielu z każdej strony; oznacza to jedną osobę reprezentującą edukację i naukę po stronie związków zawodowych i byłaby nią w przypadku Polski, ze względu na liczebność, chyba osoba z ZNP, najprawdopodobniej reprezentująca oświatę, oraz jedną osobę reprezentującą pracodawców;
- przedstawiciele pracodawców reprezentujący organizacje europejskie pracodawców i ETUCE;
- Komisja Europejska.

Propozycja Martina Romera z naszego punktu widzenia wydaje się być niezwykle kontrowersyjna, czemu starałem się dać wyraz w swoich wystąpieniach w czasie dyskusji plenarnej. Niestety, pewną wadą seminarium był brak czasu na dyskusję plenarną, a dyskusja w grupach nie dawała możliwości odniesienia się do treści wystąpień plenarnych, w obecności ich autorów. Na dys-

kusję plenarną poświęcono zaledwie jedną godzinę w drugim dniu seminarium. Tym niemniej skorzystałem z tej skromnej możliwości. Nie wchodząc tu w szczegóły, bo moje wystąpienie było dłuższe i odnosiło się także do referatu Charles'a Nolda, wyraziłem przekonanie, że z powodu istnienia zasadniczych różnic w problemach dotyczących pracowników szkolnictwa wyższego i badań naukowych w stosunku do problemów niższych poziomów edukacji nie powinno się mówić o dialogu społecznym w całym obszarze edukacji, lecz o dialogu w dwóch niezależnych obszarach: w obszarze szkolnictwa wyższego i badań naukowych oraz w obszarze oświaty. Oznacza to konieczność utworzenia w sektorze edukacji dwóch niezależnych komitetów dialogu społecznego. Zasadnicze argumenty, jakie stoją za takim podejściem to fakt, że w obu obszarach mamy do czynienia z zupełnie innymi partnerami społecznymi, zarówno po stronie pracodawców, jak i pracowników. Istnieje zasadna obawa, że z uwagi na to, iż pracownicy szkolnictwa wyższego stanowią mniejszość wśród zatrudnionych w krajowych systemach edukacyjnych oraz, że ich zorganizowanie w związki zawodowe jest także mniejsze, to w skład proponowanego przez Martina Romera Komitetu Dialogu Społecznego w Sektorze Edukacji po stronie pracowników wchodziłyby wyłącznie przedstawiciele niższych poziomów edukacji. Jakikolwiek dialog społeczny w takim gronie jego uczestników w odniesieniu do szkolnictwa wyższego i badań byłby fikcją. Konieczność tworzenia dialogu społecznego w dwóch obszarach narzuca, moim zdaniem, także potrzebę prymodelowania struktury organizacyjnej ETUCE, a w związku z tym także Struktury Paneuropejskiej EI. Ale to jest o wiele trudniejszy problem.

W swoim wystąpieniu podkreśliłem także, że względu na łatwą możliwość zorganizowania się pracodawcy publicznego szkolnictwa wyższego (przedstawiciele rządów) oraz istnienie już zorganizowanego pracodawcy prywatnego szkolnictwa wyższego (konferencje rektorów uczelni prywatnych), a także dobre zorganizowanie pracodawcy pomocniczego w publicznym szkolnictwie wyższym, najszybciej dialog społeczny można by zorganizować w tym właśnie obszarze. W odpowiedzi Martin Romer zasugerował utworzenie oddzielnych zespołów roboczych ds. szkolnictwa wyższego i niższych poziomów edukacji. Moim zdaniem takiego rozwiązania nie powinniśmy zaakceptować, gdyż prowadziłoby ono do czegoś w rodzaju dwustopniowości dialogu społecznego na poziomie europejskim, w którym osiągnięte porozumienia w grupach roboczych musiałyby być zatwierdzane przez drugi poziom, zwany komitetem dialogu społecznego.

Ryszard Mosakowski

ORDYNACJA WYBORCZA

Jerzy Gieysztor¹⁾

MIESZANA ORDYNACJA WYBORCZA - CZY JEJ CHCEMY?

Wrocław, 24.03.2006 r.

Na łamach „Niedzieli” z dnia 6.06.2005 r. tekstem *Czas na Jednomandatowe Okręgi Wyborcze (JOW)* przypominałem znane z dotychczasowej praktyki patologie ordynacji wyborczej tzw. proporcjonalnej i konieczność wprowadzenia JOW w wyborach do Sejmu.

Tymczasem wybory 2005 r. przeprowadzono wg ordynacji dotychczasowej, co kolejny raz obniżyło wyborczą frekwencję, tym razem do poziomu już tylko 40%.

Co gorsze, od jesiennego głosowania jesteśmy też świadkami politycznego pata, rezultatu ordynacji wyborczej, która jeszcze nigdzie na świecie nie pozwoliła jednej partii uzyskać większości pozwalającej na samodzielne rządy. Nawet oponenti przyznają, że dla wyłonienia takiej większości, zdolnej do samodzielnych rządów - a za tym i ponoszenia pełnej za te rządy odpowiedzialności – konieczne jest przeprowadzenie wyborów w JOW.

I chociaż konieczności wprowadzenia JOW nie da się pozamiatać pod dywan, to ten postulat przez czołowych uczestników polskiej sceny politycznej jest ciągle traktowany instrumentalnie. Świadczy o tym ponownie lansowana propozycja wprowadzenia tzw. mieszanej ordynacji wyborczej. *Nota bene*, już raz odrzuconej przez Sejm. Zakłada ona partyjną nominację połowy ilości posłów, a warunkowany partyjną zgodą wybór drugiej połowy w okręgach jednomandatowych. To rozwiązanie pozbawia wyborców jakiegokolwiek wpływu na wybór posłów w części partyjnej, a w części jednomandatowej, zdobywcom większości głosów nie gwarantuje mandatów. Okręgi jednomandatowe byłyby więc tylko listkiem figowym, nie posiadającym znaczenia innego, niż osłona wyborczej farsy. Nawet w porównaniu z obecną ordynacją byłoby to cofnięcie się na drodze budowania demokracji i nie zapewniłoby uzyskania w Sejmie większości, niezbędnej do samodzielnych rządów. A jednocześnie ideę JOW skompromitowałoby w oczach mniej uświadomionych.

Ordynacja mieszana nie posłuży więc ani obywatelom, ani ich państwu, ale tym, których wypowiedzi nagłaśniane przez media przedstawiają ordynację mieszaną, jako „kompromis, posiadający szansę realizacji”. Tak więc, dla utrzymania partyjnego przywileju sterowania wyborami, instrumentalnie traktowane jest także prawo: Mieszaną ordynację przedstawia się jako rzekomo jedyną, której wprowadzenie nie wymaga zmiany Konstytucji. A samą Konstytucję interpretuje się w zależności od potrzeb partyjnych przywódców.

I tak, kiedy wymagała tego aktualna taktyka, to 12 kwietnia 2001 roku 57 posłów (w tym wielu prominentnych) zaskarżyło w Trybunale Konstytucyjnym ordynację tzw. proporcjonalną jako sprzeczną z Konstytucją, pomimo że dzięki niej sami zostali posłami. Gdy ustały taktyczne powody, wniosek do TK wycofano (jego uzasadnienie, dostępne w sejmowym archiwum, jest zbieżne z argumentacją zwolenników JOW).

Ale przede wszystkim jako niekonstytucyjną chcieliby widzieć jak najdłużej ordynację w pełni jednomandatową, pomimo że zapewnia ona wynik wyborów bardziej proporcjonalny niż tzw. proporcjonalna.

Poszukując rozwiązania optymalnego przywołajmy rozumowanie oparte na zasadach uniwersalnych:

Jeżeli ordynacja ma służyć wybieraniu przedstawicieli Narodu do działania na rzecz dobra wspólnego, a to działanie - jak każde, z wypełniających przykazanie miłości - warunkowane jest odpowiedzialnością, to skutkowanie odpowiedzialnością powinno być podstawową miarą oceny przy porównywaniu różnych rodzajów ordynacji.

Przypomnijmy, że największą odpowiedzialność posłów przed wyborcami zapewnia ordynacja jednomandatowa.

1). Autor jest jednym z promotorów
*Obywatelskiego Ruchu na rzecz
Jednomandatowych Okręgów Wyborczych*

NIEZALEŻNE FORUM AKADEMICKIE

Kraków, 1 lutego 2006 r.

Fundacja NIEZALEŻNE FORUM AKADEMICKIE
(ul. Smoluchowskiego 4/1, 30-069 Kraków, www.nfa.pl)

Szanowny Pan Kazimierz MARCINKIEWICZ
Prezes Rady Ministrów,
Al.Ujazdowskie1/3, 00-583 Warszawa

Szanowny Panie Premierze,

Słowa Pana Premiera na spotkaniu ze środowiskiem akademickim w Krakowie w dniu 27 stycznia 2006 r. – „*Konieczne są radykalne zmiany w szkolnictwie wyższym, bo inaczej nakłady na oświatę i naukę będą nadal marnotrawione*” - w pełni odpowiadają celom Fundacji NIEZALEŻNE FORUM AKADEMICKIE i poglądom wielu pracowników wyższych uczelni.

Fundacja NIEZALEŻNE FORUM AKADEMICKIE stawia sobie za cel stymulowanie głębokich zmian w systemie nauki i edukacji w Polsce, nie jest związana z żadną partią, z żadną strukturą akademicką. NFA to wolny głos środowiska akademickiego budującego oddolnie społeczeństwo obywatelskie z udziałem polskich naukowców pracujących za granicami kraju.

Przeprowadzona na portalu NFA (www.nfa.pl) debata nad słowami Pana Premiera skłania do wysunięcia następujących opinii:

- ◆ Radykalne zmiany w szkolnictwie wyższym i nauce winny być zgodne z zaleceniami Europejskiej Karty Naukowca zignorowanej w trakcie uchwalania ustawy o szkolnictwie wyższym.
- ◆ Zdecydowanie opowiadamy się za radykalnymi zmianami w polityce kadrowej, za obsadzaniem etatów akademickich na podstawie rzeczywistych konkursów – obecnie stosowane fikcyjne, ustawiane konkursy winny być unieważniane i ściągane prawem podobnie jak ustawiane przetargi. Powinno się dążyć do likwidacji pozoractwa naukowego i edukacyjnego, patologicznej wieloetatowości, przy braku etatów dla młodych doktorów i naukowców, niewygodnych dla obecnego systemu. Niezbędne jest też stworzenie warunków dla mobilności kadr akademickich, dla przeciwdziałania nepotyzmowi.
- ◆ Zdecydowanie opowiadamy się za jawnością dorobku naukowego, za powstaniem ogólnie dostępnej bazy ludzi nauki (bez ujawnienia dorobku nikt nie powinien być z budżetu finansowany!). Ocena i finansowanie jednostek naukowych winny opierać się na podstawie dorobku, a nie ma tytułach

często od dorobku (zwykle niejawnego) niezależnych. W żadnych światowych rankingach nikt nie uwzględnia ilości dr hab., czy profesorów belwiderskich do oceny placówki naukowej. Jest to specjalność tzw. nauki polskiej, gdy tymczasem nauka ze swej natury jest globalna, a nie krajowa! I także w Polsce winny obowiązywać kryteria kompatybilne z nauką światową, a nie krajową.

- ◆ Zdecydowanie opowiadamy się za zmianami modelu kariery naukowej w kierunku rozwiązań anglosaskich, jak i za zmianami w dużej mierze towarzyszącej strukturze nauki polskiej na strukturę merytoryczną. Praktyczny zanik rzeczywistej krytyki naukowej określa miejsce nauki w Polsce na peryferiach nauki światowej. Istniejące chlubne wyjątki nie powinny zaciemniać ogólnego, mizernego obrazu.
- ◆ Więcej środków finansowych winno być rozdzielane w ramach konkursów grantowych, ale wyniki realizacji grantów winny być powszechnie dostępne. Do konkursów (także do komisji grantowych) nie należy dopuszczać tych, którzy nie ujawnili dla podatników wyników (publikacji) dotychczasowych grantów. W ramach walki z korupcją powinno się unikać konfliktu interesów. Granty na duże kwoty (powyżej 100 000 złotych) winny być recenzowane co najmniej przez 1 recenzenta zagranicznego. Należałoby wprowadzić finansowanie zatrudnienia z grantów, tj. zatrudnienie fachowców w jednostkach akademickich ze środków grantowych, i tylko na okres grantu.
- ◆ Za zasadne uważamy dokonanie reformy struktury instytutów PAN poprzez likwidację słabych jednostek, włączanie w struktury uczelniane innych oraz wyodrębnianie jednostek znakomitych w centra naukowe o charakterze międzynarodowym.
- ◆ Opowiadamy się za zwiększeniem finansowania wyróżniających się instytutów, jak i zróżnicowania finansowania naukowców w zależności od aktywności naukowej i edukacyjnej, a nie w zależności od posiadanych stopni i tytułów.

- ◆ **NIEZALEŻNE FORUM AKADEMICKIE** deklaruje ze swej strony wsparcie w działaniach na rzecz reform sektora nauki i szkolnictwa wyższego m.in. poprzez prowadzenie otwartej debaty pu-

blicznej na portalu www.nfa.pl odwiedzanym codziennie przez setki naukowców pracujących zarówno w kraju, jak i za granicami.

Prezes Zarządu Fundacji NFA – Józef Wieczorek , Kraków

Członek Zarządu Fundacji – Tadeusz Wróblewski, Davis, CA, USA

Przewodniczący Rady Fundacji NFA– Cezary Wójcik, Evansville, IN, USA

Członek Rady Fundacji – Krzysztof Schmidt-Szałowski, Warszawa

Członek Rady Fundacji – Zbigniew Mitura, Kraków

Członek Rady Fundacji - Jerzy Janusz Mosna, Dąbrowa Górnicza

P.S.: Bardziej rozbudowane poglądy dotyczące konieczności radykalnych reform w nauce i edukacji znajdują się na portalu NFA www.nfa.pl (dziesiątki tekstów i wiele „Gorących tematów” z ożywionymi dyskusjami).

Do wiadomości:

Minister Edukacji i Nauki;

Komisja Sejmowa Edukacji, Nauki i Młodzieży;

Komisja Senacka Nauki, Edukacji i Sportu;

KRASP;

RGSW;

Polskie Forum Obywatelskie.

NIEZALEŻNE FORUM AKADEMICKIE

Szanowny Panie Pośle,

W związku z informacjami medialnymi o nowym projekcie lustracji PiS, Niezależne Forum Akademickie składa swoje generalne poparcie dla tego projektu. W czasie dyskusji nad nową ustawą o szkolnictwie wyższym NFA przedstawiło także posłom swoje stanowisko w sprawie lustracji środowiska akademickiego (obecnie dostępne pod adresem <http://www.nfa.pl/articles.php?id=63>), częściowo uwzględnione w ustawie.

Naszym zdaniem, jedynie ci pracownicy naukowi, którzy pozytywnie przejdą proces lustracyjny, mogliby pełnić funkcje kierownicze i decydenckie w środowisku akademickim, wliczając w to funkcje rektorów, prorektorów, dziekanów, prodziekanów, dyrektorów i kierowników zakładów, członków akademickich ciał kolegialnych, członków Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, Państwowej Komisji Akredytacyjnej. Ustawa lustracyjna winna obejmować

Poseł Arkadiusz Mularczyk

Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość

Arkadiusz.Mularczyk@sejm.pl

wał także członków Centralnej Komisji ds. Tytułu i Stopnia Naukowego, członków Rady Nauki, dyrektorów i przewodniczących rad naukowych instytutów PAN i JBR oraz dyrektorów administracyjnych.

Zatem zwracamy uwagę, że podany w mediach zakres lustracji środowiska akademickiego (miałaby dotyczyć rektorów, dziekanów, profesorów i doktorów habilitowanych) uważamy za niewystarczający. Ponadto, uważamy, że w ramach postępowania lustracyjnego należy rozważyć możliwość odebrania stopni i tytułów naukowych otrzymanych z powodów politycznych, zwłaszcza w dziedzinach pseudonauk marksistowskich.

Teksty i dyskusje sympatyków naszego forum dotyczące problematyki lustracji i inwigilacji środowiska akademickiego zebrane są na naszym portalu www.nfa.pl w temacie Czarna Księga Komunistów w Nauce i Edukacji pod adresem: <http://www.nfa.pl/articles.php?topic=5>.

W imieniu Niezależnego Forum Akademickiego:

Prezes Fundacji NFA - Józef Wieczorek,

Członek Zarządu - Tadeusz Wróblewski,

Przewodniczący Rady Fundacji - Cezary Wójcik,

Członek Rady - Witold Palosz,

Członek Rady - Krzysztof Schmidt-Szałowski

Do wiadomości:

Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość;

Komisja Edukacji i Nauki.

POLSKIE LOBBY PRZEMYSŁOWE

STANOWISKO

POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO IM. EUGENIUSZA KWIATKOWSKIEGO W SPRAWIE PRZYSZŁOŚCI POLSKIEGO SEKTORA NAFTOWEGO

Warszawa, styczeń 2006 r.

Energetyka to jedna z najistotniejszych branż oddziałująca pośrednio i bezpośrednio na koszty produkcji i transportu wszystkich sektorów gospodarki, a tym samym na stopę utrzymania każdego obywatela. Musi ona zabezpieczać energetycznie kraj w każdych warunkach. Gwarantem takiego zabezpieczenia musi jednak być państwo, i to w perspektywie co najmniej 20 – 25 lat, a w kraju najwyraźniej zabrakło takiej wyobraźni. Skutki błędnej z lat uprzednich polityki w zakresie węgla kamiennego, wykorzystania krajowych zasobów gazu ziemnego oraz kierunków jego importu odczuwa społeczeństwo. Podobnie dzieje się w zakresie paliw płynnych, tj. ropy i jej przetwórstwa, któremu to problemowi poświęcono niniejsze opracowanie.

Zdaniem Polskiego Lobby Przemysłowego nieodwracalnym błędem była prywatyzacja Rafinerii Płockiej, w której Skarb Państwa nie zabezpieczył sobie co najmniej pakietu kontrolnego akcji, tym bardziej, że wraz z petrochemią stanowi ona praktycznie monopol w branży. Należy tu podkreślić, że produkty przetwórstwa ropy, w tym głównie benzyny, oleje napędowe i opałowe są istotnym, a teraz decydującym elementem kosztotwórczym, tym samym rzutującym na ceny kosztów transportu, zaopatrzenia, motoryzacji indywidualnej, budownictwa, kolejnictwa, rolnictwa, żeglugi i w konsekwencji - wszystkich produktów na rynku zbytu.

Dla uniknięcia podobnych, pochopnych i nieprzewidzianych decyzji należy metodami naukowymi opracować z nadaniem priorytetu programy rozwoju i wdrażania postępu technicznego dla najistotniejszych branż oraz przedsiębiorstw ujmując przy tym kompleksowo dostępne surowce, półprodukty i kooperację – w maksymalnym stopniu krajowe. To zwiększy zatrudnienie i umożliwi zrównoważenie bilansu import – eksport, a w dalszej perspektywie - poprawi byt i umocni niezależność narodową.

Prognozy takie i programy wieloletnie winny być opracowane przez specjalistów i poddane konsultacjom niezależnych ekspertów, a nie – jak to bywało – oceniane przez zainteresowane firmy, a nawet wykonywane na ich zlecenie. Tu musi przemawiać interes Polski, a nie interes danej firmy, czy firm zainteresowanych kierunkowo np. prywatyzacją, czy likwidacją całości lub części branży, po to, by później importować produkty, a tym samym pogłębiać bezrobocie i ujemny bilans handlowy.

Uważamy, że porządkowanie gospodarki, w zgodzie z wszelkimi zasadami logistyki, należałoby rozpocząć od sektora naftowego:

1. Przetwórstwo ropy:

- a) Koncern PKN Orlen S.A. jest aktualnie poza bezpośrednim wpływem Skarbu Państwa, gdyż udział Skarbu wynosi zaledwie 27,5%. Dlatego też należy skupić większą uwagę na pozostałych podmiotach sektora będących w gestii Skarbu Państwa.
- b) Rozbudować zdolności przerobowe Rafinerii Gdańskiej do maksimum, dla pokrycia potrzeb regionów północnych kraju i tak, by mogła konkurować z PKN Orlen.
- c) Powrócić do koncepcji budowy rafinerii na południu Polski, gdzie istnieje duże zapotrzebowanie, a paliwa

są dowożone z północy Polski i częściowo z importu z południa. Ponadto jest to region dużego bezrobocia. Rafineria w tym rejonie znacznie by ożywiła tamtejszą gospodarkę.

2. **Transport ropy do rafinerii krajowych i tranzyt.** Magazynowanie ropy i rurociągi do rafinerii oraz rurociągi tranzytowe przez terytorium kraju należy utrzymać w gestii Skarbu Państwa. Aktualnie zajmuje się tym Przedsiębiorstwo Eksploatacji Rurociągów Naftowych PERN S.A. Dziedzinę tę należy rozbudować w sposób następujący:

- a) w Mechelinkach koło Gdańska w pokładach soli wybudować kawerny magazynowe ropy na około 3 miliony m³ jako rezerwę i pojemność koniunkturalną,
- b) powołać konsorcjum międzynarodowe z udziałem Polski, Ukrainy, Turcji, Iraku i Niemiec dla budowy niezależnego od Rosji rurociągu z Iraku, np. z Mosulu do Hopa nad Morzem Czarnym (tj. około 700 km długości). Dalej ropa byłaby przewożona tankowcami do Odessy. Następnie tłoczona istniejącym rurociągiem z Odessy do Brodów. Od Brodów należałoby wybudować rurociąg do Płocka długości ok. 470 km. Do dalszego tranzytu ropy, do Rafinerii Gdańskiej, mógłby być użyty istniejący rurociąg północny, posiadający duże zdolności przesyłowe, w tym również jako tranzyt w celu eksportu na morze. Również z Płocka można by przesłać tę ropę istniejącymi rurociągami „Przyjaźń” do Niemiec, rozbudowując ich zdolności przesyłowe. W tym układzie istniałaby także możliwość, bez uzależnienia od Rosji, kupowania ropy z basenu Morza Czarnego i przesyłania jej do Odessy jak wyżej. Taka inwestycja mogłaby mieć duże poparcie w Unii Europejskiej i być finansowana ze środków UE.
3. Przedsiębiorstwa niezajmujące się przetwarzaniem i transportem ropy, czyli mające znaczenie logistyki wtórnej, lecz bardzo istotne dla gospodarki wpływają na rynek poprzez produkty finalne (benzyny, oleje napędowe i opałowe) i ceny zbytu nie tylko paliw. Dotyczy to aktualnie Spółki z o.o. NAFTOBAZY będącej w gestii Skarbu Państwa, mającej w posiadaniu 23 bazy o łącznej pojemności magazynowej ponad 1,5 miliona m³. Do tej spółki należałoby włączyć wszystkie rurociągi paliw, co umożliwiłoby prawidłowe i ekonomiczne działanie. Byłaby ona gwarantem energetycznym zaopatrzenia kraju w paliwa płynne w każdych warunkach, a także gwarantem stabilności cen paliw, a tym samym wielu produktów na rynku, na które cena paliw ma znaczący wpływ. Działając w różnych nieprzewidzianych na rynku warunkach czy też warunkach dyktatury rafinerii, spółka ta – mając duże bazy – w tym przygraniczne, będzie mogła importować paliwa z ościennych krajów lub przez porty. Spółka NAFTOBAZY w zależności od zmieniających się potrzeb regionów kraju, musi nie tylko modernizować część swych baz, ale powinna rozbudowywać pojemności i możliwości dystrybucji paliw do potrzeb wymaganych przez rynek. Ponadto powinna rozbudować sieć transportu rurociągowego paliw, a w pierwszej ko-

- lejności wybudować rurociąg paliwowy z Rafinerii Gdańskiej do Nowej Wsi Wielkiej koło Bydgoszczy.
4. Uważamy, że po uporządkowaniu logistyki należałoby powołać jeden koncern pozostający w gestii Skarbu Państwa, który mógłby powstać na bazie Nafty Pol-

skiej S.A., jako koncern magazynowo-transportowy ropy i paliw płynnych S.A. Warto zaznaczyć, że wyżej wymienione przedsiębiorstwa, które weszłyby do tego koncernu są dochodowe i wnoszą duże środki do budżetu państwa.

Stanowisko opracował zespół niezależnych ekspertów PLP pod przewodnictwem mgr inż. Mariana Bardeckiego

STANOWISKO POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO W SPRAWIE PRYWATYZACJI STRATEGICZNYCH DZIEDZIN POLSKIEJ GOSPODARKI

Warszawa, luty 2006 r.

Chcąc uniknąć tłumaczenia się przed Sejmem ze sprzedaży większościowych pakietów akcji spółek o strategicznym znaczeniu, poprzedni rząd zgłosił projekt ustawy o „złotej akcji” i ustanowieniu obserwatorów jako przedstawicieli Skarbu Państwa w spółkach kapitałowych o istotnym znaczeniu dla porządku publicznego i bezpieczeństwa publicznego. Przyjęta przez poprzedni Sejm RP ustawa została ogłoszona 3 czerwca 2005 r. w Dz. U. 2005.132.1108.

Polskie Lobby Przemysłowe wyraża pogląd, że ustawa o prawie do „złotej weta” w odniesieniu do spółek o strategicznym znaczeniu dla porządku i bezpieczeństwa publicznego powinna być pilnie zmieniona lub unieważniona z kilku powodów.

1. Spółki lub sektory o strategicznym znaczeniu dla bezpieczeństwa, porządku i zdrowia publicznego powinny pozostawać własnością Skarbu Państwa. Byłoby to zgodne z Traktatem o UE i polską Konstytucją.
2. Nie można ignorować interesu ekonomicznego państwa w przypadku konieczności ingerencji Skarbu Państwa w dziedzinie gospodarczej spółki /patrz Art. 4 ustawy/.
3. Ustawa dopuszcza wniesienie sprzeciwu Skarbu Państwa tylko wobec czynności prawnych kontrolowanej spółki /Art.2 ust./, a przecież zagrożenia publiczne mogą wystąpić na skutek zaniechania czynności fizycznych spółek, np. zaniechanie remontów, niedostosowanie parametrów technicznych do aktualnych warunków zewnętrznych /elektrociepłownie/ , ograniczenie produkcji ważnej społecznie itp.
4. Ustawa dopuszcza przewlekłe procedury ingerencji lub arbitrażu, co jest niedopuszczalne w przypadkach zagrożenia życia lub zdrowia publicznego. Właściwe ministerstwa powinny być ustawowo upoważnione do bezzwłocznego oddziaływania na spółki o strategicznym znaczeniu dla państwa w stanach awaryjnych, skutkujących dolegliwymi społecznie zagrożeniami.
5. Zapis o odszkodowaniach dla spółek może wywołać nie kończące się roszczenia i arbitrażu.

Dotychczasowe, kilkunastoletnie przekształcenia własnościowe w Polsce przyniosły pozytywne efekty głównie inwestorom zagranicznym i przyczyniły się do pojawienia w kraju oligarchicznych stosunków społecznych. Dla większości społeczeństwa jest to regres w rozwoju pod każdym względem. Nowy Rząd stanął przed niezwykle trudnym zadaniem wyprowadzenia kraju z bardzo głębokiego kryzysu moralnego, monstrialnego zadłużenia i odnowienia zdolności twórczych narodu. Potrzebne są akty prawne chroniące przed rozkradaniem

mienia Skarbu Państwa i zasobów naturalnych kraju. Wymagane przez prawa UE otwarcie rynku można realizować przez dopuszczenie inwestowania (przede wszystkim pozyskiwać inwestycje typu „greenfield”), ale nie przez wyprzedzając majątku narodowego. Warto pamiętać, że każda prywatyzacja prawo UE wiąże z bezwzględnym zakazem traktowania krajowych inwestorów w sposób uprzywilejowany, co w praktyce oznacza wyprzedzając cudzoziemcom przynajmniej 50 % majątku.

W planach poprzednich rządów na najbliższe lata przewidziano roczne przychody z prywatyzacji w wysokości 8,8 mld złotych. W 2005 r. koszt obsługi „restrukturyzacji” szacowano na 23 % przychodów. Koszt ten zwiększa się znacznie na skutek utraty podatków, ograniczenia produkcji krajowej i zubożenia ludności. W budżecie prywatyzacja nominalnie zwiększa dochody państwa, ale znacznie bardziej wpływa ujemnie na gospodarkę i stale obniża stopę życiową ludności.

W naszym przekonaniu, Rząd odnowy państwa polskiego ma realne szanse na przyśpieszenie sanacji finansów i gospodarki Polski przez :

- wstrzymanie wyprzedzając majątku Skarbu Państwa w postaci strategicznych sektorów lub zahamowanie tego proceduru przez wycenę polskich ofert na poziomie cen zachodnich,
- zrównanie polskich i zagranicznych inwestorów w powinnościach podatkowych i w zakresie kontroli skarbowych zagranicznych firm działających w Polsce,
- wykorzystanie polskich kolei do transgranicznego przewozu TIR-ów, co oznaczać będzie korzyści finansowe z usług, poprawę ekologii, oszczędności na remontach dróg i przesunięcie w czasie budowy części autostrad,
- reaktywowanie polskich banków,
- wstrzymanie niszczenia kopalń i przyśpieszenie produkcji biopaliw, wykorzystując leżącą odłogiem ziemię (np. poprzez wydzierżawienie b. pracownikom PGR za najniższą opłatą).

Zastanówmy się nad słusznością argumentacji przedstawicieli Rządu o konieczności sprzedaży Elektrociepłowni Dolna Odra (skrót: EDO).

EDO wymaga modernizacji, Polska nie ma pieniędzy na tę inwestycję, konieczny jest strategiczny inwestor zagraniczny. Odpowiedź EDO: modernizujemy elektrownię z własnych funduszy, corocznie możemy przeznaczyć na inwestycje ponad 120 mln zł, oczyszczanie spalin w normie UE.

Konieczna jest zmiana paliwa - z węgla na gaz. Obecnie wytwarzana energia na paliwie stałym jest za

droga. Odpowiedź: produkcja na węglu daje pracę Polakom. Energia wyprodukowana na paliwie gazowym jest droższa co najmniej 2,5 razy. Konieczna byłaby wymiana instalacji oczyszczania spalin.

Bez modernizacji elektrowni konieczny stanie się import energii elektrycznej już w 2008 r. Twierdzenie propagandowe i kłamliwe. Od 1990 r. po znacznym zniszczeniu polskiego przemysłu obecnie wykorzystujemy ok. 50 – 60 % mocy zainstalowanych w polskich elektrowniach, w godzinach szczytowego obciążenia. Polska jest eksporterem energii elektrycznej.

W połowie 2007 r. Polska zobowiązana jest otworzyć rynek energii w 100 procentach. W stanowisku negocjacyjnym Polski, część 14, pkt 2 Elektroenergetyka, uzgodniono, że rynek energii elektrycznej zostanie zliberalizowany dla odbiorców zużywających co najmniej 100 GWh rocznie, co oznacza 37% rynku. Na razie kraje zachodnie nie śpieszą się z otwarciem swoich rynków.

Plany budowy transeuropejskich sieci energetycznych (TEN), naciski na poszerzenie stosowania zasady TPA i niższe ceny energii z elektrowni jądrowych wskazu-

ją, że państwa zachodnie usiłują zawładnąć polskimi elektrowniami w celu stopniowego ich wygaszania, dla utrzymania swojej produkcji na eksport.

Budżet na 2006 r. przewiduje kontynuację prywatyzacji strategicznych sektorów gospodarki. Przewiduje się przychody z prywatyzacji ogółem 5 mld zł, z tego do budżetu państwa 3,86 mld zł, a w gestii Min. Skarbu Państwa pozostanie 1,14 mld zł, w tym 15 % uzyskanych przychodów przeznaczają się na dofinansowanie przedsiębiorstw przeznaczonych na wyprzedaż.

Prywatyzacja sektora elektroenergetycznego ma być realizowana w oparciu o „Aktualizację programu realizacji polityki właścicielskiej Min. Skarbu Państwa w odniesieniu do sektora elektroenergetycznego”, przyjętą przez Radę Ministrów 7 czerwca 2005 r., a to oznaczałoby rozgrabianie majątku narodowego w przyśpieszonym tempie, bo całymi sektorami i obszarami Polski. Trzeba przy tym pamiętać, że kolejni władcy Polski poprzestają na wirtualnym nadzorze sprywatyzowanych sektorów strategicznych, bez prawa ingerencji w zakresie „interesu ekonomicznego państwa” (Dz. U. 2005.132.1118).

STANOWISKO POLSKIEGO LOBBY PRZEMYSŁOWEGO W SPRAWIE OTWARCIA EUROPEJSKIEGO RYNKU UZBROJENIA

Warszawa, 26 marca 2006 r.

Polish Lobby Przemysłowe uważa, że kwestia przystąpienia Polski do Kodeksu Postępowania w zakresie zamówień obronnych państw członkowskich Unii Europejskiej wymaga wnikliwej analizy i rozważenia wszystkich wynikających z tego zagrożeń i szans dla polskiego przemysłu zbrojeniowego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego.

W pierwszej kolejności niezbędna jest rzetelna ocena stopnia przygotowania polskiego przemysłu zbrojeniowego do integracji europejskiej. Nie ulega bowiem wątpliwości, że pomimo równego traktowania dostawców z różnych państw, na wejściu w życie tego Kodeksu najbardziej skorzystają wielkie europejskie koncerny zbrojeniowe z największych krajów UE, dysponujące najnowszymi technologiami i dużymi środkami na prace badawczo-rozwojowe. Przedsiębiorstwa te, zwykle poważnie wspierane przez swoje rządy, stając do przetargów mogą sobie pozwolić na obniżenie cen oferowanych wyrobów, stosując nawet dumping, by wyeliminować z europejskiego rynku słabszych partnerów z nowoprzyjętych państw Unii, w tym polskie przedsiębiorstwa zbrojeniowe. To zaś może doprowadzić do zmonopolizowania tego rynku. A pamiętać trzeba, że wśród nowych państw UE tylko Polska ma rozbudowany przemysł obronny, oferujący wyroby dla różnych rodzajów wojsk.

Polish przedsiębiorstwa, jak wiadomo, nadal w znacznym stopniu produkują sprzęt będący udoskonaloną i nieco unowocześnioną wersją uzbrojenia poprzednich generacji. Na taki sprzęt istnieje popyt na rynkach zbrojeniowych krajów pozaeuropejskich, słabiej rozwiniętych. Póki co większość dotychczasowych wyrobów polskiej zbrojeniówki, zwłaszcza finalnych, na rynku starych państw Unii nie ma szans. Taki stan rzeczy, wyrażający się m.in. opóźnieniem technologicznym, spowodowany został zbyt małymi nakładami na badania i wdrożenia. Nasz przemysł, aby stał się bardziej konkurencyjny na otwartym rynku europejskim i unowocześnił swoją ofertę, musi

przeprowadzić głęboką restrukturyzację asortymentową, opartą na specjalizacji w wybranych dziedzinach techniki wojskowej. Wymaga to czasu szacowanego na 6 – 8 lat i znacznego zwiększenia nakładów na badania i rozwój oraz uporządkowania sposobów dofinansowania polskiego przemysłu obronnego i prowadzonych na jego potrzeby prac badawczych. A ponadto wzmocnienia kapitałowego dwóch wiodących grup skupiających polskie przedsiębiorstwa obronne. Przemawiałoby to za okresem przejściowym, jeśli chodzi o przystąpienie do otwartego rynku uzbrojenia w Unii Europejskiej.

Rzecz jasna, należy zmierzać do zwiększenia - opartej na powiązaniach kapitałowych - współzależności między przemysłami Unii Europejskiej i współuczestniczyć w tworzeniu międzynarodowych centrów badawczych dla poszczególnych technologii. Szczególnie pożądanym jest udział zaplecza badawczo-rozwojowego polskiego przemysłu obronnego w międzynarodowych, europejskich programach badawczych, związanych z projektowaniem i wdrożeniem najnowszych generacji sprzętu wojskowego, wymagających dużych nakładów finansowych. To jednak wymaga dalszej konsolidacji naszego przemysłu, by stał się on silnym partnerem dla już skonsolidowanych koncernów zagranicznych. Skonsolidowane przedsiębiorstwa powinny w odpowiednim czasie wiązać się z nimi kapitałowo.

W okresie przejściowym Polska – na mocy odpowiedniego porozumienia z Europejską Agencją Obrony – mogłaby otworzyć swój rynek jedynie na uzbrojenie nie produkowane w naszym kraju. Jednocześnie należałoby wynegocjować inne ustępstwa mogące wspomóc polski przemysł obronny. Wzorem mogą być działania rządu hiszpańskiego i jego agend zarządzających przemysłem zbrojeniowym. Pamiętać trzeba, że właśnie Hiszpania, mimo że zdążyła już znacznie przekształcić i wzmocnić swe przedsiębiorstwa obronne, sprzeciwia się otwarciu

swego rynku uzbrojenia i przyjęciu reguł gry korzystnych dla kontynentalnych gigantów.

Kwestia przystąpienia Polski do Kodeksu Postępowania dotyczy żywotnych interesów polskiej gospodarki i obronności, dlatego naszym zdaniem, decyzję w tej sprawie powinien wypracować zespół międzyresortowy, w którego składzie powinni także znaleźć się niezależni eksperci, przedstawiciele przemysłu obronnego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego. Rząd powinien też zająć się wreszcie, zgłaszanym również przez PLP, projektem powołania Urzędu ds. Uzbrojenia, który byłby najbardziej kompetentny do podejmowania takich decyzji, jak obecnie dyskutowana. Podobne urzędy istnieją we wszystkich państwach europejskich, co w sposób zasadniczy wzmacnia ich pozycję w negocjacjach w ramach UE i poza nią. W Polsce rolę takiego urzędu pełnią w praktyce urzędnicy z kilku departamentów MON, którzy często traktują tę wyróżnioną pozycję partykularnie. Tymczasem armia bez zaplecza gospodarczego nie może być niezależna w krytycznych sytuacjach, a koszty jej funkcjonowania są znacznie większe niż armii opartych na rodzimych dostawcach sprzętu i uzbrojenia.

Podsumowanie:

Uznając za nieuchronne otwarcie europejskiego rynku uzbrojenia, w sytuacji wręcz katastrofalnego niedofinansowania prac badawczych rozwojowych w dziedzinie obronności z budżetu państwa, braku możliwości finansowania ich ze środków własnych zakładów przemysłowych, oraz zdając sobie sprawę, że w dobie nadmiaru potencjału w przemyśle obronnym UE, nikt za darmo nie udostępni nam nowych technologii ani dokumentacji mogącej zwiększyć naszą konkurencyjność, Polskie Lobby Przemysłowe wyraża przekonanie, że dwa najważniejsze, konieczne warunki dla zapewnienia istnienia zakładów polskiego przemysłu obronnego to:

1. Wielokrotne zwiększenie nakładów na prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie uzbrojenia,

2. Przekonanie decydentów wojskowych, że zakupy w przemyśle krajowym są w interesie polskiego podatnika, budżetu i tych, którzy z pieniędzy budżetowych korzystają, w tym także Polskich Sił Zbrojnych. Konieczne będzie uzyskanie od nich wiążących deklaracji co do kierunków możliwych zamówień w przemyśle krajowym.

Dla uściślenia tych uwarunkowań konieczne będzie powołanie w najbliższym czasie zespołu międzyresortowego, z udziałem specjalistów z zakładów produkcyjnych i ośrodków badawczo-rozwojowych, który określi sektory, w których przemysł krajowy ma szansę na skuteczne konkurowanie na rynku UE oraz określenie poziomu kosztów mogących doprowadzić do powstania konkurencyjnych wyrobów w perspektywie 5-6 lat, oraz oceni możliwość uzyskania tych środków.

Równolegle, wykorzystując wyniki Strategicznego Przeglądu Obronnego, należy określić potrzeby sił zbrojnych RP oraz uzyskać deklaracje dowódców sił zbrojnych co do wymaganych, priorytetowych kierunków rozwoju uzbrojenia.

Kolejnym krokiem powinno być rozpoczęcie prac badawczych mających na celu określenie możliwości opracowania potrzebnych technologii i przygotowania demonstratorów tych technologii, celem podjęcia decyzji o kierunkach finansowania dalszych badań prowadzących do pozyskania nowych rodzajów uzbrojenia. Jednocześnie należy utworzyć Urząd ds. Uzbrojenia, łączący uprawnienia MON, MG i MS do zadbania o właściwą realizację wybranych programów rozwoju uzbrojenia.

W zaistniałej sytuacji należy poczekać z przystąpieniem do Kodeksu Postępowania w zakresie uzbrojenia co najmniej kilka miesięcy w celu wypracowania ogólnych podstaw merytorycznych i finansowych mających zapewnić konkurencyjność polskiego przemysłu obronnego na rynku UE.

SPIS TREŚCI

Prezydium Rady KSN NSZZ „S” z dn. 25.02.2006 r. Prezydium Rady KSN NSZZ „S” z dn. 1.04.2006 r. Sprawozdania Komisji Stałych ds.: <ul style="list-style-type: none">- Warunków Pracy i Spraw Socjalnych,- Zagranicznych,- Interwencji,- Organizacji i Finansowania Nauki,- Legislacyjnych,- Jednostek Badawczo-Rozwojowych,- Seminariów szkoleniowych KSN. Lustracja.	W sprawie kariery akademickiej – K. Schmidt-Szałowski. Sprawy zagraniczne: <ul style="list-style-type: none">- sprawozd. z sem. ETUCE w m. Sliema na Malcie,- sprawozd. z sem. ETUCE w Brukseli. Ordynacja wyborcza – J. Gieysztor. Fundacja Niezależne Forum Akademickie. Stanowisko PLP w sprawie: <ul style="list-style-type: none">- przyszłości polskiego sektora naftowego,- prywatyzacji strategicznych dziedzin polskiej gospodarki,- otwarcia europejskiego rynku uzbrojenia.
--	--

„Wiadomości KSN” Biuletyn Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

*Redaguje zespół: Maria Wesołowska, Janusz Sobieszczański, Krzysztof Schmidt-Szałowski,
redaktor odpowiedzialny: Anna Gołębiewska,*

opracowanie językowe: Jerzy Jacki; opracowanie techniczne: Elżbieta Smorczevska.

Adres redakcji: Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” ul. Waryńskiego 12, A 221, 00-631 WARSZAWA

Nr konta: Sekretariat Nauki i Oświaty, Gdańsk; KSN NSZZ „Solidarność”

92 1020 1068 0000 1102 0000 2733

tel/fax (0-22) 825 73 63, tel.(0-22) 660 98 78, kom. 0 603 123 438

e-mail: KSN@interia.pl ; <http://www.solidarnosc.org.pl/~ksn>